

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

ОТЧЕТ

за изпълнението на програмния бюджет

на

Министерството на иновациите и растежа

към 31.12.2024 г.

УВОД

Отчетът за изпълнението на утвърдените политики и програми по бюджета на Министерството на иновациите и растежа за 2024 г. е изготвен на основание чл.133, ал. 3 от Закона за публичните финанси и съгласно указания БЮ № 3 от 09.07.2024 г. на Министерството на финансите за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2024 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.

МИСИЯ

Мисията на Министерството на иновациите и растежа е да води ясна и прозрачна политика, която защитава държавния и обществения интерес и е основана на европейските принципи. МИР ще подкрепи общата цел за въвеждането на качествени стандарти за оценка и контрол на програми, инструменти и проекти, свързани със стимули за бизнеса, като облекчи процеса на достъп, кандидатстване и управление с цел елиминиране на корупцията и подобряване на икономическата среда. Министерството на иновациите и растежа работи за изграждане на конкурентноспособна икономика, която ще осигури растеж и развитие на регионите в България, насърчаване и ускоряване на иновациите и инвестициите в цялата страна и във всички сектори на икономиката.

Министерството на иновациите и растежа ще работи за ефективно, ефикасно и ориентирано към резултатите използване на фондовете за конкурентоспособност на Европейския съюз и Националния план за възстановяване и устойчивост, както и насърчаване на трансгранични проекти, включително с Европейско финансиране.

Водеща цел на Министерството на иновациите и растежа е:

"Развитие на благоприятна среда за привличане на инвестиции, създаване и приложение на иновации, подобряване на международния имидж на България и привличане на висококвалифицирани кадри в подкрепа растежа на българската икономика и справяне със социални и глобални предизвикателства чрез трансфер на знание, нови технологии, дигитализация и увеличаване на достъпа до национално и европейско финансиране"

Тя ще бъде изпълнявана с помощта на редица мерки, кореспондиращи с европейските и националните стратегически документи, като Националната програма за развитие 2030, Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027,

Националната стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия и други за повишаването на потенциала за икономически растеж.

Важни аспекти на политиките на министерството ще бъдат стимулиране на инвестиционната активност и ускорен ръст на износа, насърчаване на инвестициите в технологични и иновативни производства, позициониране на българските компании на международните пазари, подкрепа за иновативни стартиращи компании и трансфер на технологии. Част от средствата за реализиране на тези политики ще бъдат по-ефективно координирани и прецизно фокусирани на институциите и финансовите механизми в сферата на икономиката в подкрепа на малкия и среден бизнес и увеличаване на конкурентоспособността, със специален фокус върху иновации и износ; създаването на Иновационен борд и подобряване на междусекторна и междуинституционалната координация по отношение навлизане на иновации и технологии във всички секторни политики и стимулиране на законодателни реформи за привличане на частни инвестиции в развойна дейност, комерсиализация на високотехнологични продукти, създаване на вериги на добавена стойност и достъп на бизнеса до електронни услуги и финансиране.

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ
НА МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА
ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:			-5 532
Данъчни приходи			
Неданъчни приходи			
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси			
Глоби, санкции и наказателни лихви			291
Приходи от концесии			
Други			177
Внесени ДДС и други данъци върху продажбите			-6 000
Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми			

**ОТЧЕТ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА МИНИСТЕРСТВО НА
ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ В РАМКИТЕ
НА
ИЗПЪЛНЯВАНАТА ПОЛИТИКА**

Програмният бюджет на Министерството на иновациите и растежа включва две програми, които са насочени към изпълнението на една политика:

I. Политиката в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика се изпълнява чрез следните две програми:

- Програма “Насърчаване на иновациите“;
  - Програма „Насърчаване на инвестициите“;
- и програма „Администрация“

Изпълнението на политиката и бюджетни програми за 2024 г. се осъществява от администрацията на Министерството на иновациите и растежа и администрацията на два второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на иновациите и растежа:

- Българска агенция за инвестиции;
- Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия.

Политиката цели повишаване на конкурентоспособността на икономиката за постигане на стабилен и дългосрочен растеж. Министерството на иновациите и растежа ще работи за повишаване на потенциала за растеж, основаващ се на насърчаване на инвестициите във високотехнологични производства и стимулиране трансфера на знание и технологии и повишаване на добавената стойност на продуктите и услугите, основани на иновации и умения. Същевременно министерството ще предприеме мерки с цел повишаване на иновационния капацитет и капацитета за израстване и излизане на международни пазари на стартиращи малки и средни предприятия, като където е необходимо ще се планират мерки, свързани с подкрепа на бизнеса за справяне с енергийната криза, особено на най-засегнатите сектори.

Приоритет на икономическата политика е повишаването на привлекателността на България за инвестиции, както и за създаване на предпоставки за развитието на страната като център за интензивни на знание, производства и услуги с висока добавена стойност. В тази връзка, важна част от политиката на МИР е по-добра координация на политиките, свързани с превръщането на научните резултати в продукти и услуги и трансфера на иновативни и технологични решения в подкрепа на бизнеса и индустрията. Съгласно

новия Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите (Обн., ДВ, бр. 39 от 1.05.2024 г.) при провеждане на държавната политика за насърчаване на научните изследвания и иновациите министърът на образованието и науката и министърът на иновациите и растежа се подпомагат от Съвета по иновации и научни изследвания, като членовете му ще се определят с обща заповед на министъра на образованието и науката и министърът на иновациите и растежа. Ключов приоритет е създаването на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователска дейност, както и привличане на инвеститори, които подкрепят и развойна дейност в страната с дългосрочна визия, което ще създаде предпоставки за привличането и задържането на таланти в България.

Тази политика е насочена към постигане на целите в Националната програма за развитие България 2030, Националната стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия и Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027.

Дейността на Министерство на иновациите и растежа се изпълнява и от Бюджетна програма „Администрация“.

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на Министерството на иновациите и растежа по области на политики/функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ	Закон	Уточнен план	Отчет към 31.12.2024 г.
	(в лева)			
	Общо разходи по бюджета на МИР	58 323 700	67 405 264	58 567 365
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	54 588 100	62 856 650	54 032 504
7400.01.01	Бюджетна програма “Насърчаване на иновациите“	25 387 600	27 569 109	19 740 730
7400.01.02	Бюджетна програма “Насърчаване на инвестициите”	29 200 500	35 287 541	34 291 774
7400.02.00	Бюджетна програма „Администрация“	3 735 600	4 548 614	4 534 861

*Класификационен код съгласно решение № 780 на Министерския съвет от 2023 г.

ОТЧЕТ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ В РАМКИТЕ НА ИЗПЪЛНЯВАНИТЕ ПОЛИТИКИ

Приложение № 2б – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми на Министерството на иновациите и растежа, в рамките на съответните области на политики/функционални области

Код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ НА МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА (в лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствен и	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администр ирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	430 543 596	58 567 365	371 976 231	55 007 319	33 385 881	21 621 438	375 536 277	25 181 484	350 354 793
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	426 008 735	54 032 504	371 976 231	50 472 458	28 851 020	21 621 438	375 536 277	25 181 484	350 354 793
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	43 995 589	19 740 730	24 254 859	31 237 663	20 991 417	10 246 246	12 757 926	-1 250 687	14 008 613
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	382 013 146	34 291 774	347 721 372	19 234 795	7 859 603	11 375 192	362 778 351	26 432 171	336 346 180
7400.02.00	Бюджетна програма "Администрация"	4 534 861	4 534 861	0	4 534 861	4 534 861	0	0	0	0

ФИНАНСИРАНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет към 31.12.2024 г.
Общо консолидирани разходи:	724 433 300	733 115 925	430 543 596
Общо разчетено финансиране:	724 433 300	733 115 925	430 543 596
Бюджет на ПРБ	58 323 700	67 405 264	58 567 365
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	655 626 000	655 626 000	371 976 231
• Централен бюджет, в т.ч.:	10 483 600	10 084 661	4 032 514
Капиталова програма	483 600	84 661	84 514
Област Иновации	10 000 000	10 000 000	4 000 000
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)	655 626 000	655 626 000	371 976 231
ПВУ	395 752 700	395 752 700	295 460 683
ОП "Иновации и конкурентоспособност"			42 065 544
REACT-EU			3 016 243

Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027			20 411 302
Програма "Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" 2021-2027			10 875 450
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз			147 009
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други, в т.ч. (предоставени трансфери с положителен знак)			

Преглед на настъпилите през отчетния период промени по бюджета (само за отчета за годината)

Приложение № 4 – Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

п о р е д	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
	ПМС № 26/22.02.2024 г.	чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За подготовка и участието на Република България като официална страна партньор на Международното изложение WEBIT	„Насърчаване на иновациите“	+1 700 000	N/A
	ПМС № 32/26.02.2024 г. ПМС № 14/29.01.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+7 258	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 03-06-11-1/28.02.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
	ПМС № 56/21.03.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи по бюджета на МИР	„Насърчаване на инвестициите“	+391 166	N/A
	ПМС 57/21.03.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+3 629	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-212/27.03.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A

	ПМС 107/23.04.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+3 629	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-285/27.03.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
	Писмо на МФ с рег.№ 04-27-61/26.04.2024 г., Вх. № 04-15-40-3/26.04.2024 г. на МИР	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Преминаване през Правителствената зала „ВИП А“ на летище София	„Насърчаване на иновациите“	- 1 706	N/A
	ПМС № 155/30.04.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ –за участието на Република България в Световното изложение ЕКСО 2025 в Осака	„Насърчаване на иновациите“	+2 076 490	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-297/08.05.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“	4 788 280	N/A
	ПМС № 141/29.04.2024 г.	чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на МИР	„Насърчаване на иновациите“ „Насърчаване на инвестициите“ „Администрация“	+194 719 +171 002 +273 014	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-298/08.05.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“ „Насърчаване на инвестициите“	154 219 45 702	N/A
	ПМС 182/23.05.2024 г.	чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+3 629	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-355/30.05.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешно компенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
	ПМС 220/19.06.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+3 629	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-404/24.06.2024г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A

	ПМС 253/18.07.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+3 629	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-463/23.07.2024г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешно компенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
	ПМС 271/01.08.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+923 510	N/A
	РМС 586/08.08.2024г. и одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-489/14.08.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“	353 421	N/A
	ПМС № 291/14.08.2024 г.	чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	Отменено ПМС № 26/22.02.2024 г. за подготовка и участието на Република България като официална страна партньор на Международното изложение WEBIT	„Насърчаване на иновациите“	-1 700 000	N/A
	ПМС 309/03.09.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+3 629	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 03-06-55-1/17.09.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
	ПМС 341/07.10.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на иновациите“	+3 629	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 03-06-55-4/09.10.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 90-03-373-2/11.10.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
	ПМС 363/23.10.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	За допълнителни разходи и трансфери по бюджетите на ПРБ	„Насърчаване на инвестициите“	+17 672 132	N/A
	Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-630/28.10.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A

Писмо с изх. № 04-27-161/31.10.2024 г. на Министерство на финансите, вх. № 04-18-359-1/31.10.2024 г. на МИР	Чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“ и „Насърчаване на инвестициите“		N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-03-388-2/06.11.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“		N/A
ПМС 382/07.11.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“ Програма „Администрация“		N/A
Писмо на МФ с рег.№ 04-27-171/22.11.2024 г., Вх. № 04-15-116-2/22.11.2024 г. на МИР	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Преминаване през Правителствената зала „ВИП А“ на летище София	„Насърчаване на иновациите“	- 1 465	N/A
РМС № 676/01.10.2024 г., РМС № 680/03.10.2024 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	Компенсирана промяна на бюджетните взаимоотношения с други бюджети	„Насърчаване на инвестициите“	-4 035 760	N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-03-388-6/02.12.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“		N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-03-388-6/02.12.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“		N/A
ПМС 434/06.12.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“	+ 1 000 000	N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-797/06.12.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“	1 000 000	N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-840/12.12.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-841/12.12.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“		N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-844/13.12.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“		N/A
РМС № 504/18.07.2024 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	Компенсирана промяна на бюджетните взаимоотношения с други бюджети	„Насърчаване на инвестициите“	-2 160 000	N/A

Писмо на МФ с рег.№ 04-27-180/16.12.2024 г., Вх. № 04-18-392-1/16.12.2024 г. на МИР	Чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“ и „Насърчаване на инвестициите“		N/A
ПМС 460/18.12.2024 г.	Чл. 109, ал. 5 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“ Програма „Администрация“		N/A
РМС № 839/06.12.2024 г. РМС № 877/19.12.2024 г. РМС № 878/19.12.2024 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	Компенсирана промяна на бюджетните взаимоотношения с други бюджети	„Насърчаване на инвестициите“	-7 454 199	N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-5/13.12.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“, „Насърчаване на иновациите“, Програма „Администрация“		N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-13/09.01.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на инвестициите“		N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 91-М-20/13.01.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	Програма „Администрация“		N/A
Одобрена докладна от министъра на МИР с рег. № 04-18-361-4/28.01.2024 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“		N/A
Писмо на МФ с рег.№ 04-27-7/04.02.2024 г., Вх. № 91-М-27-2/04.02.2025 г. на МИР	Чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	Вътрешнокомпенсирана промяна	„Насърчаване на иновациите“ и „Насърчаване на инвестициите“		N/A

**ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА РАЗВИТИЕТО НА
ИНВЕСТИЦИИТЕ И ИНОВАЦИИТЕ В ПОДКРЕПА НА РАСТЕЖА
НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА**

Стратегическа цел: „Повишаване на потенциала за икономически растеж и подобряване на възможностите за интернационализация и изграждане на международна конкурентоспособност на българските компании“.

Оперативни цели:

1. „Укрепване на потенциала за устойчив растеж на българската икономика чрез адресирането на възпиращи фактори в бизнес и инвестиционната среда и намаляване на административната и регулаторна тежест“.

2. „Повишаване на конкурентоспособността чрез осигуряване на бързо внедряване на иновации, увеличаване на технологичния трансфер в подкрепа на зеления и дигиталния преход на предприятията и привличане на инвестиции в производства и услуги с висока добавена стойност“.

Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика <i>Показатели за полза/ефект</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
Преки чуждестранни инвестиции	% от БВП	3.3	3.8

Източник –МФ Есенна макроикономическа прогноза 2024 г.

Индикаторът „Преки чуждестранни инвестиции“ представлява вложенията, включващи дългосрочни отношения, отразяващи дълготрайния интерес на резидент на чуждестранна икономика (чуждестранен пряк инвеститор) в предприятие – резидент на българската икономика (инвестиционно предприятие). Пряката инвестиция включва, както първоначалната трансакция между двата субекта, така и всички последващи трансакции между тях.

Преките инвестиции са част от платежния баланс на страната и отразяват движението на капитали от и към чужбина. Те отразяват индиректно атрактивността на условията за бизнес в България и перспективите за тяхното развитие. Преките чуждестранни инвестиции са свързани с въвеждането на иновации, повишаването на производителността на труда, както и конкурентоспособността на икономиката.

БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА – 7400.01.01 „Насърчаване на иновациите“

Цели на бюджетната програма

Програма № 7400.01.01 „Насърчаване на иновациите“ на Министерството на иновациите и растежа включва дейности, в съответствие с целите, заложи в **Националната програма за развитие България 2030, Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027 и в Националната стратегия за насърчаване на МСП в България.**

Основни цели на програмата са:

1. Създаване на условия за засилване на иновационна и международната активност на предприятията, за да нарасне броя на МСП, въвели нов продукт, услуга, технология и маркетингова или организационна иновация, или са излезли на международните пазари.

2. Повишаване икономическия растеж и конкурентоспособността на българската икономика чрез създаването на по-благоприятни условия за трансфер на знания и технологии, както и за повишаване броя на новосъздадените спин-офф и стартиращи компании;

3. Развитие на изследователска, иновативна и предприемаческа екосистема и осигуряване на тясно сътрудничество с всички заинтересовани страни на национално и международно равнище за идентифициране на предизвикателствата и възможностите за подобряване иновационното представяне на страната.

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Бюджетна програма № 7400.01.01 „Насърчаване на иновациите“	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2024 г.
Показатели за изпълнение			
1.Европейска инициатива Еврика и програма Европейско партньорство за иновативни МСП			
1.1.Организиране на информационни кампании по Европейска инициатива ЕвРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП	Брой кампании	2	2
1.2.Сключени споразумения по Европейската инициатива ЕвРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП, финансирани със средства от НИФ	Брой споразумения	5	1
2. Национален иновационен фонд:			

2.1.Организиране на информационни кампании по Националния иновационен фонд	Брой кампании	1	0
2.2.Сключени договори с иновативни предприятия по конкурсни сесии на НИФ	Брой договори	20	0
2.3. Провеждане на процедура за подбор на независими експерти, които да извършват оценка и мониторинг на постъпилите проектни предложения/проекти в изпълнение	Брой процедури	1	0
3. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г. и Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации към ПВУ			
3.1. Организиране на информационни кампании по първите конкурси на Програмата	Брой кампании	1	1
3.2. Отворени конкурси	Брой процедури	8	10
3.3. Сключени договори с бенефициенти;	Брой договори	200	12
3.4. Подкрепени МСП от мрежата на ЕЦИХ	Брой	50	0
3.5. Подкрепени предприятия с Печат за високи постижения	Брой	2	1
3.7. Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации	Брой предприятия	200	0
4. Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2022-2027 г.	Брой актуализации	1	-
	Брой кампании	6	4
5. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика			
- Участия на международно ниво	Брой	10	11
- Информационни събития за цифровата икономика	Брой	1	0
- Обучения на служители на ДПА	Брой	3	3
6. Подкрепени проекти по Фонда за иновации на НАТО	Брой	1	0
7. Национална пътна карта за развитие на водородните технологии			
- Изготвено ръководство за разработване на проекти	Брой	1	0
- Изготвени оценки за възможностите на сектора	Брой	2	1
- Изготвени анализи за развитието на сектора	Брой	2	0
8. Организирани събития за популяризиране на политиката за иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България – НАТО, ЕКА, DIANA	Брой	5	5
9. Членство на Република България в Европейската космическа агенция (ЕКА) - Сключване на договори с български бенефициенти	Брой сключени/действащи договори	40	51
10. Ваучерна схема за подпомагане на МСП чрез листване на ВЕАМ пазара на Българска фондова борса	Брой предприятия	20	
11. Изготвени и предоставени на българските компании информационни материали и анализи на външни пазари по страни и сектори	Бр. изготвени информационни материали	30	43
12. Организирани обучения в подкрепа на предприемачеството и външнотърговската дейност на българските малки и средни предприятия			
12.1. Интернационализация	Бр. организирани обучения	10	24
12.2. Зелена икономика	Бр. организирани обучения	2	0
12.3. Дигитализация	Бр. организирани обучения	2	3

12.4. Електронна търговия и дигитален маркетинг	Бр. организирани обучения	2	4
13. Изложения в страната и чужбина:			
13.1 Национални участия на изложения в чужбина	Бр. участия	10	22
13.2 Участие на български фирми в международни изложения в чужбина	Бр. предприятия	30	426
13.3 Индивидуални участия на изложения в страната	Бр. участия	4	4
13.4 Участия на български фирми в международни изложения в страната	Бр. предприятия	10	33
14. Търговски мисии в чужбина	Бр. събития	7	9
14.1 Участие на български фирми в ТМ	Бр. предприятия	45	122
15. Организирани бизнес форуми и конференции в страната	Бр. събития	7	14
15.1 Участие на български фирми в бизнес форуми и конференции в страната	Бр. предприятия	700	1460
16. Брой регистрирани предприятия на мачмейкинг платформа www.b2bconnect.bg	Бр. предприятия	700	3136
17. Информационни кампании за популяризиране на дейността на Националната контактна точка към Организация за икономическо сътрудничество и развитие за спазване на насоките за отговорно бизнес поведение	Бр. информационни кампании	2	6
18. Годишен доклад на състоянието на сектора на МСП и потенциал за износ на българските предприятия	Брой изготвени доклади	1	1

Външни фактори, които могат да оказват въздействие върху постигането на целите на програмата

- Недостатъчна заинтересованост от страна на МСП;
- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори;
- Честата смяна на нормативната и поднормативната уредба;
- Липса на необходимите бази данни и актуална статистическа информация за гарантиране на обективност в процеса на оценяване на въздействието;
- Недостатъчна заинтересованост, активност и сътрудничество от страна на бизнеса, научноизследователски и на браншовите организации;
- Липса на коректна информация за постигнатите резултати от бенефициентите;
- Отрицателен ефект вследствие на икономическа криза или политически промени, кризи на международни финансови и стокови пазари;
- Недостатъчен финансов ресурс за изпълнение на целите;
- На 24.04.2024 г. 49-тото Народно събрание прие внесенят от Министерски съвет Закона за насърчаване на научните изследвания и иновации, същият е обнародван в Държавен вестник, брой 39 от 01.05.2024 г. и влиза в сила от същата дата, където в „Преходни и Заключителни разпоредби“ е упоменато:

- параграф 4 „Дейността на Националния иновационен фонд, създаден с Решение № 723 на Министерския съвет от 2004 г., продължава да се изпълнява от Националния иновационен фонд по този закон.“

- параграф 5 „(1) Стратегическите документи и националните програми, приети преди влизането в сила на този закон, продължават да се изпълняват до тяхното приключване при условията и по реда, по които са приети“

➤ По силата на Закона ИАНМСП няма да осъществява дейност по Националния иновационен фонд, единствено остава да изпълнява откритите сесии преди влизането в сила на Закона до тяхното приключване.

➤ Нестабилна политическа обстановка – липса на действащ парламент.

Информация за наличността и качеството на данните

Изпълнението и отчитането се базира на информация от бенефициентите и второстепенните разпоредители с бюджетни средства, там където е приложимо.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Планираните дейности са насочени към стимулиране на иновационната активност на предприятията и създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователската дейност от и по поръчка на предприятията, насърчаване сътрудничеството между предприятията и научноизследователските организации, ускоряване навлизането на нови продукти и услуги на пазара и създаването на стартиращи предприятия.

Програмата обхваща и дейности за насърчаване на предприемачеството, особено сред младите хора, обучение в предприемачество, подкрепа за създаване на нови фирми, модернизация на технологиите и управлението в предприятията, интернационализация на МСП, дейности по ИСИС и др.

Координиране участието на РБ в Асоциация „Еврика“/Европейско партньорство за иновативни МСП/Евростарс-3

Съгласно чл.25, т.17 от УП на МИР, дирекция „Инструменти за икономически растеж“ (ДИИР) координира участието на Р България в Асоциация „Еврика“, Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс-3 и Проект 101055476 – Иновативни МСП, с оглед представянето на позицията на Република България по ключови въпроси, обмен на информация и добри практики, както и съдействия на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)

при изпълнение на функциите ѝ в качеството ѝ на национален координатор по инициативите.

В изпълнение на гореспоменатите функции представител на МИР взе участие в работни срещи на Асоциация „Еврика“/ Европейско партньорство за иновативни малки и средни предприятия в рамките на турското председателство в периода 15-19 април 2024 г. в гр. Кушадасъ, Турция. В рамките на заседанието на Групата на високо ниво и Групата на националните координатори е проведена среща и с г-н Jorge Liz, мениджър операции (Глобълстарс, проекти на мрежата и корпоративни дейности) за нарастващите възможности, които се предоставят по линия на Програмата за инвестиционна готовност и участието на България в нея.

Заместник-министърът на иновациите и растежа и представители на БАН и „София Тех Парк“ АД взеха участие в Глобалната среща на върха за иновации в рамките на турското председателство на Асоциация „Еврика“, проведена на 13 юни 2024 г. в гр. Истанбул, Турция. В своето изказване в рамките на министерския панел на форума „Перспектива и прозрения за устойчиви иновации“ заместник-министърът на иновациите и растежа акцентира върху разпознаваемостта на България като ИТ дестинация и предвидимо място за реализация на иновативни бизнес проекти. В рамките на форума е проведена и двустранна среща със заместник-министъра на индустрията и технологиите на Турция. Обсъдени са двустранните икономически отношения в областта на инвестициите и иновациите, както и възможности за бъдещо сътрудничество. Проведена е среща и с ръководството на Турския съвет за научни изследвания и технологии TUBITAK, както и бе посетен Университета Гедик.

Представител на ДИИР участва и в работни срещи на Групите на високо ниво към Асоциация „Еврика“/Европейско партньорство за иновативни МСП в рамките на германско-канадското председателство в периода 2-6 декември 2024 г., в гр. Берлин, ФР Германия. В рамките на срещите на Асоциация „Еврика“ бе проведен и мини симпозиум на тема „Създаване на кръгова стойност“. Канадско-германското съпредседателство има за цел да улесни прехода на индустрията и икономическите сектори към създаване на кръгова стойност. Научно-изследователската и развойна дейност (НИРД) и комерсиализацията на иновативни продукти и услуги от широк кръг сектори и технологии са от съществено значение за постигането на тази цел. В тази връзка се очаква да бъде разработена съвместна покана за представяне на предложения в рамките на Еврика въз основа на установените нужди от НИРД, която да бъде отворена за кандидатстване в средата на 2025 година.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участие в работни срещи на мрежата;
- Публикуване на актуална информация на официалните интернет-страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия, вкл. предложения за бизнес-партньорства;
- Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и програмата Европейско партньорство за иновативни МСП.

1. Асоциация „Еврика“/Европейско партньорство за иновативни МСП/ Евростарс-3.

ЕВРИКА е организационно-управленска рамка, система от механизми, която предлага услуги за намиране на партньор, разпространение на информация и друго обслужване на промишлените предприятия, научните изследователски организации и университети за сътрудничество в областта на приложно-технологичните изследвания. Получаването на статут „Проект на ЕВРИКА” е запазена марка за качество в Европа, гаранция за изследванията и сигурност за пазарна успеваемост.

Едно от големите достойнства на инициативата е, че запазената марка ЕВРИКА привлича рисков капитал за експериментиране на нови технологии в реална производствена и пазарна обстановка.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс-3 е продължение на успешната и утвърдила се програма „Евростарс-1“ и „Евростарс-2“ и се основава на принципа на добавената стойност на ЕС, прозрачност, откритост, въздействие, ефект на ливъридж, дългосрочен финансов ангажимент от всички страни, гъвкавост, съгласуваност и допълване с инициативи на регионално, национално и международно ниво, разширяване на партньорствата с трети държави. То се съфинансира по работната програма на Европейската екосистема за иновации по Рамковата програма „Хоризонт Европа“. Един от инструментите на Европейското партньорство за иновативни МСП е Евростарс.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс-3 допринася за осъществяване на целите на държавната политика в областта на иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България, осъществяването на която е възложено на министъра на иновациите и растежа. Ще бъде насърчено участието на заинтересовани лица от страната в съвместни иновационни

проекти с участници от държави членки (поне двама участници от две държави членки, с водещ партньор малко или средно предприятие) и с трети държави и ще бъде осигурена възможност за подкрепа с други инициативи и инструменти, осъществявани от или със участието на Еврика.

С цел присъединяване на Република България към инициативата „Европейско партньорство за иновативни малки и средни предприятия/Евростарс-3“, са приети следните закони:

- Закон за ратифициране на Договор между Република България и Асоциация Еврика АИСБЛ за Консорциум „Европейско партньорство за иновативни малки и средни предприятия“ (обн., ДВ, бр. 65 от 2023 г., в сила от 28.07.2023 г.).

- Закон за ратифициране на Договора за предоставяне на безвъзмездни средства, Проект 101055476 – InnovativeSMEs, между Република България и Европейската изпълнителна агенция за иновации и МСП (EISMEA) (обн., ДВ, бр. 65 от 2023 г., в сила от 28.07.2023 г.).

Програмата се осъществява от Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия като национален проектен координатор и финансиращ орган, администратор на държавна помощ за българските участници в международните научноизследователски и развойни проекти по програмата. Средствата за финансиране се предоставят от Националния иновационен фонд (НИФ), част от бюджета на Министерството на иновациите и растежа. Предоставянето на държавната помощ е по Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд - ПУСНИФ и схема за държавна помощ.

Понастоящем средствата за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс са предвидени по бюджета на Министерството на иновациите и растежа. За периода на изпълнение на програмата – до 2027 г., средства ще бъдат осигурявани в рамките на бюджета на Министерството на иновациите и растежа съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Разходите за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс-3 и за националното финансиране на проектите, участващи в Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс-3, са за сметка на бюджета на Министерството на иновациите и растежа за съответната година, съгласно Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд. Предвиждат се по две конкурсни сесии годишно. Настоящ ангажимент на България е да осигурява 500 хил. евро всяка година, с оглед финансирането на българските участници в одобрени проекти. Максималната стойност на безвъзмездната

финансова помощ за един български участник в проект по програма Европейското партньорство за иновативни МСП/ Евростарс-3, е в размер до 100 хил. евро или левовата им равностойност.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

1. Сключване на споразумения за финансиране на българските участници в одобрени проекти в рамките на програмата;
2. Извършване на мониторинг, верификация на дейности и разходи и извършване на плащания на одобрената субсидия;
3. Участие в експертни работни срещи по програмата;
4. Обучение на националния проектен координатор и други експерти за управление на проекти;
5. Провеждане на информационна кампания за популяризиране на условията за кандидатстване по програмата;
6. Публикуване на актуална информация на официалните интернет-страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия;
7. Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и Европейско партньорство за иновативни МСП 3 – 4 участия годишно (онлайн и физически).

2. Схема „Подпомагане на научноизследователската и развойна дейност на предприятията и организациите за научни изследвания и разпространение на знания“ в рамките на Национален иновационен фонд (НИФ).

Основната цел на НИФ е да насърчи реализацията на научно-изследователски и развойни проекти, като субсидира част от приемливите им разходи за индустриални научни изследвания и експериментално развитие. Фондът финансира предприятия, които реализират нови или значително усъвършенствани продукти, процеси или услуги, насочени към повишаване на иновативния потенциал и технологичното им равнище.

Проектите, които се финансират са научноизследователски развойни проекти като:

- Максималната стойност на безвъзмездната финансова помощ /БФП/ е в размер на 500 000 лв. със срок на реализация до 18 месеца;
- Разходите за индустриални научни изследвания се субсидират до 50 %, а тези за експериментално развитие до 25%.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Правила за управление на средствата по НИФ, съобразно изискванията на Иновационна стратегия за интелигентна специализация и новите Регламенти на ЕС и тяхната актуализация;

➤ Информационни кампании за популяризиране на Фонда, както и новите Правила за управление на средствата от НИФ;

➤ Допълване на съществуващ Списък с независими експерти и подбор на нови кадри, специалисти в конкретните тематични области, съответно приоритетни направления;

➤ Оценителна дейност, извършвана от видни представители на науката и бизнеса;

➤ Мониторинг на сключените договори;

➤ Обучение на бенефициентите по приложимите правила и процедури;

➤ Необходимо финансиране за финансиране на успешно класирани проекти по НИФ.

3. Насърчаване на интернационализацията чрез прилагане на промоционални мерки и подпомагане установяването на контакти на бизнес – ниво в страната и чужбина.

3.1. Съдействие за участие на българските предприятия, и по-специално малки и средни предприятия (МСП), в международни търговски панаири и изложения, бизнес мисии, делегации и форуми, презентации на български експортно ориентирани сектори, конференции и други мероприятия, както и осъществяване на контакти и търсене на бизнес партньори;

3.2. Надграждане, развитие и популяризиране на мачмейкинг платформа www.b2bconnect.bg, предоставящи възможности за свързване на български и чуждестранни компании;

3.3. Подготовка и провеждане на информационни кампании, посветени на интернационализацията на МСП;

3.4. Подкрепа за мероприятия с акцент върху МСП, притежаващи експортен потенциал, организирани от браншови организации, асоциации на МСП и стартиращи предприятия, бизнес кълстери, неправителствени организации и др.;

3.5. Продължаващо развитие и поддръжка на Експортен хъб България. Реализиране на мерки в подкрепа на интернационализацията на българските предприятия, притежаващи експортен потенциал, чрез предоставяне на информация и обучения за: а) възможности за подкрепа, публични и други институции; б) актуална

пазарна информация за маркетингови проучвания на външни пазари; в) международни и регионални търговски панаири и изложения; г) прилагане на комбинирани мерки за подкрепа като част от насърчаването на интернационализацията, които позволяват едновременна подкрепа на съответните МСП за технологично развитие, дигитализация, разработване на нови продукти и формиране на експортни умения;

3.6. Подкрепа на МСП за въвеждане в дейността и използване на решения за електронна търговия, като уебсайтове, електронни разплащания, мобилни приложения, решения за интернет сигурност, съхраняване на данни и др. чрез семинари, обучения и срещи.

4. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г.

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) е одобрена с Решение на Европейската комисия № С(2022) 9227 от 05.10.2022 г. Бюджетът на ПНИИДИТ е в размер на 1 093 446 112 евро, като одобреното финансиране от ЕС е в 885 510 000 евро (осигурено от Европейския фонд за регионално развитие), а националното финансиране възлиза на 207 936 112 евро от държавния бюджет на Република България.

ПНИИДИТ подкрепя приоритетите на България за прилагане на общата политика за развитието на научните изследвания и иновациите и за цифровизация на публичния сектор с оглед създаване на условия за управление, базирано на данни в полза на ускореното икономическо развитие на страната.

Чрез планираните интервенции по ПНИИДИТ ще се подкрепят мерки за развитие на високотехнологичните сектори и секторите с по-интензивно ползване на знания в съответствие със стратегията за интелигентна специализация. Идентифицираните нужди ще се адресират чрез подкрепата за технологични и интензивни на знания спиноф компании и създаването и развитието на индустриални стартъп системи, насочени към разгръщане високи нива на научни изследвания и иновации.

С финансиране от програмата ще се подпомогне сътрудничеството между научните изследвания и предприятията, трансфера на технологии и търговската реализация на резултатите от научните изследвания, както и развиването на уменията в университетите и научноизследователските институции с цел увеличаване на търговската жизнеспособност и пазарното значение на научноизследователските им проекти и на способността за участие в научноизследователски консорциуми. Идентифицираните нужди се адресират чрез целенасочени действия за насърчаване на

пазарната ориентация и бизнес уменията в публичните висши училища и научни организации, провеждащи научни изследвания, както и развитие на капацитета за прилагане на правилата за защита на интелектуалната собственост.

С цел повишаване на конкурентоспособността и ефикасността на системата за научни изследвания, като се постави акцент върху постиганите резултати и ще се създадат стимули за привличане на квалифицирани научни изследователи. Идентифицираните нужди се адресират чрез подкрепа за пълноценно оползотворяване на капацитета на изградените през периода 2014-2020 Центрове за върхови постижения (ЦВП) и Центрове за компетентност (ЦК), както и ще се подкрепят и други ключови научноизследователски звена/инфраструктури, посочени в НПКНИ в полза на интелигентното икономическо развитие на страната и развитие на капацитета на регионалните научноизследователски и иновационни екосистеми в съответствие с потенциала и бизнес нуждите на отделните райони.

Чрез подкрепата на синергийни проекти, ПНИИДИТ ще осигурява допълващо и алтернативно финансиране на мерки и проекти от взаимен Европейски икономически интерес по програмите „Хоризонт Европа“ и „Цифрова Европа“. Спецификата на тези процедури е, че по тях ще бъдат финансирани (изцяло или частично) проекти, които вече са преминали оценка от службите на ЕК, което води до определени несъответствия между правилата, регламентиращи отделните инструменти за финансиране. Това налага търсене на различни подходи към този тип проекти и тяхното изпълнение трябва да съответства едновременно на две различни нормативни уредби (системи от правила) – националната и тази на Европейската комисия.

През отчетния период:

- Изготвена и одобрена и съответно актуализирана е Индикативна годишна работна програма за 2024 г. Одобрена е ИГРП за 2025 г., в която са включени процедури с общ размер на средствата 606 648 445 лв.;

- През отчетния период са обявени десет процедури за предоставяне на безвъзмездна помощ на обща стойност 474 398 091,85 лв., както следва:

- Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“. Сроктът за кандидатстване по процедурата е удължен до 17 януари 2025 г. и бюджетът ѝ е в размер на 336 000 465 лв.

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-1.002 „Финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове, отличени с „Печат за високи постижения “.

Процедурата чрез директно предоставяне на средства е обявена на 31.01.2024 г. с краен срок за кандидатстване 04.04.2024 г. Общият размер на средствата по процедурата възлиза на стойност 51 838 742,50 лева.

Към края на отчетния период оценителният процес по процедурата е приключил. Изготвеният от оценителната комисия Оценителен доклад е одобрен от Ръководителя на УО на ПНИИДИТ. Сключени са 8 бр. договори за предоставяне на БФП с одобрените за финансиране по процедурата кандидати, с обща стойност на предоставеното финансиране в размер на 51 820 670,61 лева.

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-1.009 „Подкрепа за български научни организации с проекти, преминали праговете за оценка по Хоризонт Европа – HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-02 (Twinning)“ с бюджет 14 611 028,00 лв. и краен срок за кандидатстване 03.02.2025 г.

➤ Процедура за подбор на проекти BG16RFPR002-1.005 „Малки иновативни грантове за малки и средни предприятия (МСП)“ с бюджет 25 000 000 лв. и краен срок за кандидатстване е 28.03.2025 г.

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-2.003 „Пилотно укрепване на капацитета на три Национални компетентни органа и три секторни екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност към тях (CS 3)“. Процедурата е с бюджет е в размер на 7 823 320 лева. Подадени са 2 бр. проектни предложения от допустимите конкретни бенефициенти както следва“: Министерство на енергетиката със заявено финансиране в размер на 1 432 663,47 лв. и Министерство на здравеопазването със заявено финансиране в размер на 2 604 850,80 лв. и са сключени два административни договора. През м. октомври 2024 г. е подадено и проектно предложение от Министерство на образованието и науката;

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-2.002 „Стратегически комуникации и популяризиране на потенциала на данните за добро управление (d7)“. По процедурата е подадено проектно предложение от страна на конкретния бенефициент - дирекция „Стратегически комуникации“, към Министерство на електронното управление. Оценката на проектното предложение е извършена от страна на Междинното звено. Сключен е 1 бр. административен договор в размер на БФП 2 154 941,30 лева;

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-2.005 „Изграждане на обучителен център като елемент от националната система за киберсигурност (CS 1)“.

По процедурата е подадено проектно предложение от страна на конкретния бенефициент - дирекция „Мрежова и информационна сигурност“, към Министерство на електронното управление. Оценката на проектното предложение е извършена от страна на Междинното звено. Сключен е 1 бр. административен договор с размер на БФП 1 955 706,94 лева.

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-2.009 „Изграждане на елементи от система за киберзащита на споделените информационни ресурси – Етап I (CS 5)“. По процедурата е подадено едно проектно предложение от страна на конкретния бенефициент - Изпълнителна агенция "Инфраструктура на електронното управление", със заявен размер на БФП на стойност 21 512 246,08 лева. Назначена е оценителна комисия от страна на Междинното звено. Процедурата е в процес на оценка, като на кандидата е предоставена възможност да отстрани установената нередовност по отношение на проектното предложение свързана с необходимостта, произтичаща от националното законодателство за съгласуване на проекта с Министъра на електронното управление.

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-2.010 „Изграждане на стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните (d1)“. По процедурата е подадено проектно предложение от страна на конкретния бенефициент - дирекция „Политики за електронно управление“, към Министерство на електронното управление. Оценката на проектното предложение е извършена от страна на Междинното звено. Сключен е 1 бр. административен договор с размер на БФП 9 379 070,56 лева.

➤ Процедура за директно предоставяне BG16RFPR002-2.007 „Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните в областта на данните (d2/d7)“. С решение от 17.10.2024 г. на ръководителя на Междинното звено – дирекция „Програми и проекти“ в Министерството на електронното управление, процедурата е прекратена.

През отчетния период са проведени две официални заседания (Четвърто заседание на 22.05.2024 г. и Пето заседание на 22.11.2024 г.) на КН на ПНИИДИТ и една писмена процедура за взимане на неprisъствено решение, проведена в периода 26.07 – 02.09 2024 г. В рамките на тези заседания са разгледани и одобрени 6 бр. Методологии и критерии за подбор на операции:

- процедура BG16RFPR002-1.010 Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация;
- процедура BG16RFPR002-1.003 Подкрепа за развитие на съществуващи иновационни клъстери.
- процедура BG16RFPR002-1.009 за директно предоставяне „Подкрепа за български научни организации с проекти, преминали праговете за оценка по Хоризонт Европа – HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-02 (Twinning)“.
- процедура за директно предоставяне „Подкрепа за български научни организации, изпълняващи проекти/отличени с „Печат за високи постижения“ по програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2“;
- процедура BG16RFPR002-1.018 Подкрепа за български иновационни предприятия с проекти, получили „Печат за високи постижения“;
- процедура BG16RFPR002-1.019 Допълващо финансиране на одобрени от Европейската комисия проекти по програма „Цифрова Европа“.

КН на ПНИИДИТ е одобрил Индикативен план за оценка на ПНИИДИТ и Годишен план за действие за 2024 г. на Програмата, в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2021-2027 (НКС). НКС 2021-2027 е съгласувана от КН на ПНИИДИТ преди да бъде одобрена от КН на Споразумението за партньорство.

В процес на изпълнение е сключеното през 2023 г. споразумение с ФМФИБ ЕАД (процедура BG16RFPR002-1.006 Финансови инструменти по програма "Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" 2021-2027), с което е даден мандат на Холдинговия фонд да управлява финансовия инструмент за „Фонд за технологичен трансфер“ по програмата, с бюджет от 60 033 613,44 евро (117 415 542,17лева). През месец февруари-март 2024 г. са проведени пазарни консултации със заинтересованите страни. Проведени са срещи между УО на ПНИИДИТ и ФМФИБ ЕАД за обсъждане на резултатите от проведените пазарни консултации и изчистване на концепцията за структурата и прилагането на финансов инструмент „Фонд за технологичен трансфер“. Към момента ФМФИБ е в процес на структуриране и извеждане на рамката за изпълнение на инструмента, включително аспектите свързани с комбинацията с БФП в една операция. Очаква се обявяване на процедура за избор на финансов посредник през първото тримесечие на 2025 г.

- На 19.02.2024 г. е утвърден актуализиран вариант 2 на Наръчник и СУК на УО по ПНИИДИТ и съответно е приведен в съответствие Наръчника на МЗ-ИАПО като

е съгласуван от УО на ПНИИДИТ. На 28.06.2024 г. е утвърден актуализиран вариант 3 на Наръчник и СУК на УО по ПНИИДИТ;

- Идентифицирана е необходимост от въвеждане на нова функционалност на ИСУН, която да даде възможност за електронно подаване на Заявление-споразумение, по образец, от потребителите на услуги от ЕЦИХ, с оглед извършване на проверка за съответствието на предприятията, които заявяват услуга от ЕЦИХ с правилата за държавни/минимални помощи. Разработен е проект на Техническа спецификация за обществена поръчка с предмет: „Осигуряване на функционалност в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН 2020) за електронно подаване, проверка и одобрение на заявления за предоставяне на услуги на предприятия и публични организации от Европейски цифрови иновационни хъбове, финансирани по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ и проект на споразумение между МИР и Администрацията на Министерския съвет за съвместно възлагане по чл. 8 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). Предстои финализиране на документацията и след подписване на споразумението ще бъде обявена обществената поръчка.

На 17.06.2024 г. в рамките на дните на Европейските водородни долини (EU Hydrogen Valleys Days) се подписа Меморандум за сътрудничество между Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ и Съвместното предприятие „Чист водород“ към ЕК с цел изграждане на партньорски механизъм между различните европейски програми, насочени към подкрепата на новите технологии, в т.ч. и на водородните технологии.

Представители на ПНИИДИТ взеха участие в дните на Европейските водородни долини (EU Hydrogen Valleys Days), гр. Брюксел, Кралство Белгия, 16-18 юни 2024 г. с представяне на възможностите за финансиране на синергийни проекти в България;

Експертите на ПНИИДИТ са участвали активно в разнообразни инициативи, свързани с цифровизацията, иновациите и устойчивото развитие, включително: Изготвяне на доклади и анализи, сътрудничество с международни и национални институции, подготовка и участие в събития и форуми, участия в национални и международни проекти и инициативи, подготовка и обсъждане на концепции за безвъзмездно финансиране и сътрудничество.

Процедура BG16RFPR002-1.001 Допълващо финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ)

В рамките на отчетния период е приключена оценката на постъпилите по процедурата проектни предложения. Изготвеният от оценителната комисия Оценителен доклад е одобрен от Ръководителя на УО на ПНИИДИТ.

- Сключени 4 договора за предоставяне на БФП, с размер на безвъзмездното финансиране 13 586 737,77 лв.;
- няма прекратени договори за финансиране;
- в изпълнение са 4 договора за финансиране;
- няма приключили договори за финансиране (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 551 008,77 лв. безвъзмездна финансова помощ, всички през отчетния период.
- през отчетния период са постъпили 4 междинни и финални отчета за плащане;
- по процедурата са извършени 10 посещения на място.

BG16RFPR002-1.002 „Финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове, отличени с „Печат за високи постижения“ (ПНИИДИТ):

- Сключени 8 договора за предоставяне на БФП, с размер на безвъзмездното финансиране 51 820 670,61 лв.;
- изплатени по процедурата общо 200 000,00 лв. безвъзмездна финансова помощ, всички през отчетния период.

BG16RFPR002-1.007 „Платформа за сътрудничество между висшите училища, изследователските организации и бизнеса чрез надграждането на Регистър за научната дейност, Регистър на академичния състав и Българския портал за отворена наука е сключен 1 договор за предоставяне на БФП, с размер на безвъзмездното финансиране 1 194 864.21 лв. Извършено е авансово плащане в размер на 238 972.00 лв.“

В рамките на отчетния период проектът е изпълнен, извършена е 1 проверка на място и са подадени 1 авансов, 2 междинни и 1 окончателен отчет. На крайния получател е изплатена безвъзмездна финансова помощ в размер на 1 194 762,00 лева.

В изпълнение на подхода ИТИ:

През отчетния период успешно са оценени 21 концепции за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), в които има включени дейности по ПНИИДИТ. На етапа на приоритизация са одобрени 5 концепции, като за две от тях липсва достатъчно

финансиране от Програмата за развитие на регионите (ПРР). На 22.05.2024 г., Комитетът за наблюдение на ПНИИДИТ одобри методологията и критериите за подбор на проекти по процедурата „Подкрепа за развитие на иновационни кълъстери“ с общ бюджет от 48 854 661,92 лв. По процедурата ще получат подкрепа съществуващи иновационни кълъстери, включително с одобрени Концепции за ИТИ.

Приоритет 3 „Техническа помощ“ на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) 2021-2027:

➤ Изготвени са и подадени проектни предложения и формуляри за кандидатстване с приложени документи в ИСУН 2020. Одобрени са и са издадени съответните Заповеди от 2024 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по 4 /четири/ бюджетни линии. Изготвен е план за 2024 г. с идентифицираните в ГД ЕФК процедури за възлагане на обществени поръчки. Бюджетните линии са в процес на изпълнение по „Осигуряване на техническа помощ за успешното изпълнение на програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ за периода 2021-2027“, приоритет 3 „Техническа помощ“ на ПНИИДИТ 2021-2027.

Чрез одобрените бюджетни линии се осигурява финансиране на подкрепа за ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и подбора на проекти, и контрола на ПНИИДИТ. Предоставя се адекватна и навременна информация на обществото относно възможностите за финансиране на ПНИИДИТ, критериите, правилата и процедурите за участие и нейното изпълнение. Финансират се основни и допълнителни възнаграждения на служителите на УО и всички други съпътстващи ги разходи съгласно националното законодателство и съществуващите добри практики по ПНИИДИТ. Както и се изготвя оценка на изпълнението на програмата.

➤ Извършена е оценка на подадените 2 бр. проектни предложения от Междинните звена по ПНИИДИТ – BG16RFPR002-3.001-0001 на Изпълнителна агенция „Програма за образование“ и BG16RFPR002-3.001-0002 на дирекция "Управление на програми и проекти" в Министерство на електронното управление. Докладът от оценката е одобрен от Ръководителя на УО по Приоритет 3 на ПНИИДИТ. Сключени са 2 бр. административни договори с конкретните бенефициенти с обща стойност на предоставяната безвъзмездна финансова помощ като техническа помощ в размер на 20 487 690 лева.

- Финансово управление и плащания по договорите за безвъзмездна помощ:

През отчетния период по ПНИИДИТ са извършени плащания на стойност 19 345 499.83 лв., като 1 945 770.77 лв. са по Приоритетна ос 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“, 805 854.00 лв. по Приоритетна ос 2 „Цифрова трансформация на публичния сектор“ и 16 593 875.06 лв. по Приоритетна ос 3 „Техническа помощ“.

През отчетния период по Инвестиция К2.И1 „Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации“ от НПВУ са извършени плащания на стойност 8 588 524.73 лв.

5. Иновационната стратегия за интелигентна специализация ИСИС 2021-2027 г.

Заложените в нея принципи са основната платформа, върху която се осъществява взаимодействието на заинтересованите страни за определяне на областите на интелигентна специализация за развитие на националната икономика и научната и иновационна екосистема. Стъпвайки на досегашния опит в прилагането на стратегията усилията ще бъдат съсредоточени върху пълноценно използване на потенциала на българските региони и развитие на регионалните иновационни системи, намалявайки по този начин различията в цялостното национално представяне. Като визия новата стратегия цели превръщането на България в иновативна, интелигентна, зелена, цифрова и свързана страна чрез нова обща политика за взаимодействие между научните изследвания, иновациите и технологиите, повишаване на международното и междусекторното сътрудничество, интензивно използване на данни за ускорена специализация в продукти и услуги с висока добавена стойност, технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия за устойчива конкурентоспособност, технологична трансформация на икономиката, повишаване на ресурсната ефективност и цифровизация на предприятията. Всяка административна област на ниво NUTS III е определила своя иновационен капацитет в две приоритетни тематични области за интелигентна специализация в допълнение към общата хоризонтална тематична област за всички 28 области на страната - „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“.

През 2024 г. се поддържа сформирания работна група със Заповед № РД-14-175/29.05.2023 г. на министъра на иновациите и растежа междуведомствена работна група за координация на изпълнението и проследяването на напредъка по Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС), приета с Решение на Министерски съвет № 1015/15.12.2022 г. В рамките на работната група се разработи и представи пред министъра на иновациите и растежа План за 2023-2024 г. за

изпълнение на ИСИС, който беше одобрен със Заповед № РД-14-395 от 14.09.2023 г. Планът е изготвен на база получените приноси от институциите, в съответствие с изготвеното Ръководство за разработване на Плана на ИСИС и се състои от 75 мерки. Беше създадена и продължава развитието на партньорската мрежа от компетентни институции на централно и местно равнище и регионални структури с принос към реализиране на целите на стратегията, която подпомага процеса на събиране на данни и информация относно изпълнението на ИСИС.

През 2024 г. бяха проведени консултации със заинтересованите страни в рамките на информационни събития, организирани от МИР по теми от ресора на институцията. През 2025 г. ще бъдат организирани работни срещи/кръгли маси за консултации относно изпълнението на ИСИС 2021-2027.

Предстои през 2025 г. да бъде изготвен нов план за изпълнението на ИСИС за периода 2025-2027 г., както и да бъде извършена междинна оценка на стратегията и евентуално пререструктуриране на документа, вследствие на извършената оценка.

6. Национален план за възстановяване и устойчивост.

Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации. Операция 1: Изпълнение на проектни предложения на иновативни малки и средни предприятия (МСП), получили знака за качество „Печат за високи постижения“ по конкурсите на Европейския съвет по иновациите по програма „Хоризонт Европа“ и програма „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.)

Съгласно работната програма на РП „Хоризонт Европа“ допустими са разходите по следните дейности: иновационни дейности, вкл. демонстрация на технологията в съответната среда, прототипиране и демонстрация на системно ниво, научноизследователска и развойна дейност, управление на интелектуалната собственост и др.

Процедура BG-RRP-2.006 „Подкрепа за иновативни МСП, отличени с Печат за високи постижения“

През отчетния период в рамките на втория краен срок за кандидатстване (08.01.2024 г. – 23.02.2024 г.) са подадени две проектни предложения, по които оценката е приключила. Изготвеният от страна на оценителната комисия Оценителен доклад е одобрен от Ръководителя на СНД. За да бъдат сключени договори с двете предложени за финансиране проектни предложения е идентифицирана необходимост за релокиране на допълнителен финансов ресурс от други инвестиции в СНД-МИР. Общата стойност на заявеното финансиране чрез БФП е в размер на 6 393 816,42 лв. (EUR 3 269 106,42). Поради недостиг на финансови средства по Инвестицията след промените в НПВУ по

чл. 18 на Регламент (ЕС) 2021/241, договори с одобрените кандидати не могат да бъдат сключени. СНД-МИР е направило предложение за промени в целевата стойност на крайна цел 28 и единичната стойност, които са в процес на преговори с ЕК.

- сключени 12 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 34 075 180,81 лв.;

- няма прекратени договори за финансиране;
- в изпълнение 11 договора за финансиране;
- приключил 1 договор за финансиране (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 22 179 382,39 лв. безвъзмездна финансова помощ, от които 8 588 524,73 лв. през отчетния период.

- през отчетния период са постъпили 29 междинни и финални отчета за плащане;

- по процедурата са извършени 26 посещения на място.

Министерството на иновациите и растежа е определено като отговорно ведомство за изпълнението на Реформа С4.Р7: Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород. Като първа стъпка в изпълнението на реформата през 2022 г. бе изготвен и публикуван Доклад за потенциала на водородните технологии в България, стъпка от Реформа С4.Р7: Изготвяне и приемане на Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород. Целта на доклада е да оцени необходимостта и потенциала за развитие на водородните технологии в Република България, фокусирайки се върху наличните възможности и пречки, независимо от характера им (законодателни, финансови, експертни, институционални и пр.) Разгледани са предимствата на водородните технологии в европейски и национален контекст. Документът анализира сектори на българската икономика, подходящи за декарбонизация чрез потребление на водород, възможностите за мащабното му производство, налични и потенциални бариери за внедряването на технологиите в българската икономика, както и възможни изменения в нормативната рамка с цел тяхното преодоляване.

На заседание на Министерския съвет е приета Национална пътна карта за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и механизмите за производство и доставка на водород. Пътната карта определя визията и пътя за подобряване на условията за разгръщане на потенциала за развитие на водородните технологии и за изграждане на водородна индустрия в България. Целта на Пътната карта е да се създаде база за съгласувана рамка за ефективно,

плавно и последователно въвеждане на технологии за производство, транспортиране и използване на водород в индустрията, енергетиката, транспорта и бита, за създаване на благоприятни условия за иновации и инвестиции.

През отчетния период бе организирано заседание на Координиращата работна група, на което институциите да се ангажират с конкретен срок за приемане на съответните нормативни промени в рамките на настоящата година.

В рамките на заседанието бяха обсъдени необходимите промени от компетентността на отговорните институции, които следва да влязат в сила с цел успешното въвеждане на водорода в българската икономика. Бе решено МИР да изиска писмена информация от компетентните институции относно напредъка на изпълнението на включените в пътната карта нормативни промени, както и относно необходимостта на други промени в нормативната рамка.

През отчетния период бяха проведени координационни срещи и впоследствие бе изготвен отчетен документ към Европейската комисия за отчитане приключването на провеждането на реформата. Очакват се коментари по изпратения отчетен документ.

7. Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите

В контекста на изпълнението на политиката за развитие на иновациите Министерството на иновациите и растежа в партньорство с Министерство на образованието и науката подготвят нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите, който ще надгради съществуващата законодателна рамка с аспекти на публично-правните отношения между участниците в научноизследователската и иновационната екосистема в страната, така че да се създадат условия за реализиране на пълния им потенциал и да се увеличи икономическият и социалният ефект от инвестициите в научни изследвания и иновации.

Законът определя органите и реда за формиране на националната политика за насърчаване на научните изследвания и иновациите, регламентира ролята на всяка от институциите, участващи в процеса на създаване, изпълнение, наблюдение и оценка на политиката, ще посочи начините за финансиране на политиката.

Приетият закон бе обнародван на 1 май 2024 г. Към настоящия момент се изготвят подзаконовите нормативни документи, като Правилникът за дейността и организацията на работата на Съвета по научни изследвания и иновации е изпратен на службите на Европейската комисия за съгласуване.

Приетият закон бе обнародван на 1 май 2024 г. Към края на 2024 г. има изготвени проекти на настоящия момент се изготвят подзаконовите нормативни документи, като

Правилникът за дейността и организацията на работата на Съвета по научни изследвания и иновации е изпратен на службите на Европейската комисия за съгласуване. Предстои да бъде изпратен за съгласуване към Министерство на образованието и науката и впоследствие – публикуван за обществено обсъждане. Има изготвен и проект на Правилник за дейността и организацията на работата на Националния иновационен фонд и предстои изготвяне на пакет от документи за акт на Министерския съвет на Р България, с цел структуриране на НИФ като самостоятелно юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на иновациите и растежа.

8. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика.

Координация на дейностите на национално ниво, свързани с изготвяне на самооценки на правните инструменти и осъществяване на техническите прегледи в рамките на Комитета по политика в областта на цифровата икономика. В рамките на комитета има 24 правни инструмента, за три от които водещо ведомство е МИР.

В допълнение, през отчетния период е изпратен от страна на МИР попълнен въпросник свързан с Прегледа на ОИСР на цифровата политика за 2024 г. Въпросникът е попълнен от МИР съвместно с партниращите институции.

В резултат на проведената през м. октомври 2023 г. мисия на ОИСР в България, през отчетния период в рамките на редовната 93-та сесия на Комитета по цифрова политика на ОИСР в периода 3-5 април 2024 г. в гр. Париж, Франция, се състоя официалното представяне на Техническия доклад на ОИСР, отразяващ напредъка на България в сферата на цифровата политика.

Представянето беше последвано от процедура по изслушване на България, в рамките на което бе изложена националната визия за развитието на цифровата политика.

На 26 април 2024 г. Министерството на иновациите и растежа (МИР) като водеща институция за координиране на дейностите в рамките на техническия преглед на Комитета по цифрова политика получи официално писмо (в приложение) от председателя на Комитета с 23 препоръки в 9 области към България, които следва да бъдат изпълнени в контекста на присъединителния процес.

В рамките на редовната 94-та сесия на Комитета по цифрова политика на ОИСР, на 19 ноември 2024 г. се състоя изслушването на Р България, на което Министърът на иновациите и растежа представи одобрената от Министерския съвет позиция (Протокол № 46/06.11.2024 г.). Вследствие на проведеното изслушване е получено писмо от Председателя на Комитета, с което ни уведомяват, че присъединителният процес на България в тази област на политиката е приключил и главата за цифрова политика се

затваря.

9. Партньорство за научни изследвания и иновации в Средиземноморския регион (PRIMA).

Партньорството за научни изследвания и иновации в региона на Средиземноморието (PRIMA) е инициатива със срок 10 години и е съ-финансирана от програма „Хоризонт 2020“ и към настоящия момент – „Хоризонт Европа“. В момента участват 19 държави, като проектите са насочени в три основни групи – опазване на водните ресурси, земеделски системи и производствената верига в земеделието.

Партньорството за научни изследвания и иновации в Средиземноморието (PRIMA) ще разработи необходимите решения за по-устойчиво управление на водите и хранително-вкусовата промишленост в Средиземноморския басейн. Това е инициатива, частично финансирана от програмата на ЕС за научни изследвания и иновации "Хоризонт 2020". Основната му цел е да разработи нови подходи за научни изследвания и иновации за подобряване на наличността на вода и устойчивото селскостопанско производство в регион, който е силно засегнат от изменението на климата, урбанизацията и нарастването на населението.

Включването на България в PRIMA ще разшири възможностите на българските изследователи и иноватори да се включат в международно сътрудничество в развитието на проекти в областта на опазване на водните ресурси, земеделски системи и производствена верига в земеделието.

През отчетния период започна изпълнението на проекта FUTURE4PRIMA и са проведени работни срещи с екипа на проекта, като се организира предвидения да се проведе през м. април 2025 в София работен семинар на всички държави-участнички в Партньорството.

10. Изпълнение на Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция (ЕКА).

Република България и Европейската космическа агенция (ЕКА) изпълняват споразумения за сътрудничество за Европейска кооперираща държава, като първото от тях е подписано на 8 април 2015 г. и влязло в сила на 4 февруари 2016 г., а второто е подписано на 15 февруари 2022 г. въз основа на Решение № 71 на Министерския съвет и е ратифицирано със Закон за ратифициране на Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция, приет от 47-ото Народно събрание на 8 юни 2022 г. и публикуван в

Държавен вестник, брой 45 от дата 17 Юни 2022 г.

Целта на Споразуменията е да се повиши готовността на българския космически сектор за пълноценно участие в космическите дейности и инициативи на Европейския съюз в усвояването на космоса, изпълнявани от Европейската космическа агенция, както и за прилагането на космическите технологии в държавите членки и подготовка на България за бъдещо пълноправно членство в агенцията. Освен това, участието на България в Споразумението осигурява и достъп до младежките програми на ЕКА за магистри и стипендианти, както и възможност за участие във взаимния обмен на експерти; научна и техническа информация; данни и стоки от взаимен интерес, в областта на космическата наука, технологиите и приложенията. В изпълнение, към настоящия момент от 2015 г. досега са проведени девет тръжни процедури в изпълнение на Плана за европейска кооперираща държава (ПЕКД).

Ползите от реализираните български проекти доведоха до предоставяне на иновативни решения, включително и такива в полза на държавата като изграждане на модели за разработване микробното разграждане на отпадъци, модули за космическа храна за екипажи, наблюдение на селскостопански и горски площи, проектиране на система за наблюдения на големи хидроенергийни резервоари /язовири/, хранващи системи от наносателити, наземни наблюдения на селскостопански и горски площи, а понастоящем и редица други.

Изпълнението на Споразумението е обвързано с подписване на Харта по Плана за европейска кооперираща държава, подписана на 14 юни 2022 г. в гр. Нордвик, Нидерландия което е неразделна част от Споразумението и съдържаща клаузи по неговото изпълнение като: финансово участие, продължаване изпълнението на текущите проекти, провеждане на тръжни процедури, увеличаване на ангажиментите на страните по договора с цел предоставяне на повече възможности за участие на българските фирми и научни организации в програмите на ЕКА за ускоряване на процеса на преминаване на България към асоциирано членство в ЕКА.

В съответствие с правила на ЕКА, в рамките на петгодишен период, България заплаща дължимата годишна вноса, в три последователни плащания, в съотношение: 40% до 31 януари; 40% до 30 юни; 20% до 31 октомври. Поканата за тези плащания постъпва най-малко 6 седмици, преди датите на падежа.

В срока на изпълнение на Споразумението ще бъде направен и междинен преглед на успеваемостта, въз основа на който България ще има възможност да премине към Асоциирано членство преди изтичане на петгодишния срок на програмата, в случай че участието на фирмите и реализирането на проектите са достигнали необходимото ниво

на развитие. Изпълнението на ПЕКД и финансовият ангажимент би следвало да съответстват на завишените амбициите за развитие на България за преминаване към Асоциирано членство. Участието на българските фирми може да се подкрепи чрез увеличаване на вноската в ЕКА за предоставяне на възможности за реализация на проекти с по-високо технологично ниво и по-голяма добавена стойност, като България увеличи финансовия си ангажимент до 10 000 000 евро за три-годишен период.

На 1 октомври 2024 г. Министерството на иновациите и растежа и Европейската космическа агенция проведоха информационна сесия за възможностите за участие на български фирми и научни организации в Деветата тръжна процедура на ЕКА за България. В допълнение към информационните дни бяха проведени индивидуални срещи с участниците в конкурса с цел повишаване на качеството на проектите предложения.

Десетата тръжна процедура бе отворена за представяне на проектни предложения от 9 октомври 2024 г., а крайният срок за подаване на проектни предложения беше 20 ноември 2024 г. Процедурата е насочена към следните категории дейности: Изследователски и подготвителни дейности; Научноизследователски и развойни дейности, свързани с летателния и наземния сегмент, включващи дейности по разработване на хардуер или всички останали дейности; Космически приложения (надолу по веригата); Образователни дейности (университетски курсове и докторски дисертации). По процедурата бяха подадени общо 12 проектни предложения.

В периода от 2015 г. до 2024 г. по процедурите на ЕКА за България са получени 127 проектни предложения, изпълнени са 51 български проекта на средна стойност 146 хил. евро, а общият бюджет, използван за реализирането на български космически проекти, възлиза на повече от 9 млн. евро. Проектите предлагат решения в следните области:

- отчитане на качеството на въздуха в градовете;
- позициониране на плаващи обекти в морската среда;
- изграждане на модели за развитие на микробното разграждане на отпадъци;
- космически хранителни модули за екипажите;
- мониторинг на земеделски и горски райони;
- проектиране на система за мониторинг на големи хидроенергийни резервоари /язовири/;
- енергийни системи от наноспътници;
- наземни наблюдения на селскостопански и горски райони, а понастоящем и редица други.

Според информацията, предоставена от ЕКА участието в тържните процедури е в съотношение 36.21% за академичните среди/изследователските институти и 63.79% за индустрията.

С оглед ускоряване процеса на преминаване към Асоциирано членство и реализация на проекти с по-високо технологично ниво и по-голяма добавена стойност в края на 2023 г. България увеличи годишният членски внос към ЕКА с 982 127,70 лв. (502 153,92 €) и така вноската на България за съответната година достигна 2 000 000 евро. За 2024 г. бяха извършени сходни действия за увеличение на членският внос, като в края на годината МИР заплати допълнителна сума равняваща се на 1 664 159, 93 лева (850 871, 46 евро) и така вноската на България достигна 2 500 000 евро. МИР заложи прогнозни стойности за поетапно увеличаване на членския внос по години, както следва:

- За 2025 г. – 3 000 000 евро;
- За 2026 г. – 3 500 000 евро.

В началото на 2024 г. МИР започна съвместна работа с Индуриалният координатор, който да подпомага изпълнението на програмата за подготовката на проектни предложения, като насърчава участието на заинтересованите страни.

През 2024 г. реализираните с ЕКА и предоставените възможности за българско участие и насърчаване на международното сътрудничество за създаване на нови партньорства са:

Реализирани дейности:

- Европейската космическа агенция обяви над 100 свободни стажантски позиции, в които да вземат участие българските студенти и докторанти;
- Български фирми и научни организации бяха поканени да вземат участие в Дните на космическата индустрия, организирани от ЕКА в Дубровник, Хърватия (20-21 март 2024 г.);
- Български университети и научни организации бяха поканени да участват в Конференция на ЕКА, посветена на висшето образование в Мадрид, Испания (6-8 май 2024 г.)
- В края на април 2024 г. Министерство на иновациите и растежа и Индуриалният координатор започнаха съвместната работа за оказване на подкрепа за развитието на българската индустрия в космическите дейности, свързани с ПЕКД. Индуриалният координатор ще действа като ключова точка за контакт между ЕКА и българските дружества/организации.

Предстоящи дейности:

- Дни на космическата индустрия на ЕКА в гр. Ноордвейк, Нидерландия
- (18-19 септември 2024 г.) - български фирми и научни организации са поканени да вземат участие ;
- Информационен ден в гр. София на ЕКА за 10-та тръжна процедура за България (1 октомври 2024 г.);
- Отваряне на Десетата тръжна процедура на ЕКА за България

10. Политика в областта на микроелектрониката.

Съгласно Решение на МС от м. декември 2023 г. бе възложено на министъра на иновациите и растежа дейностите на национален компетентен орган и единна точка за контакт съгласно чл. 31 от Регламент (ЕС) 2023/1781 от 13 септември 2023 г. за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/694 (Акт за интегралните схеми), както и определянето на членовете от страна на Република България в Европейския съвет по полупроводниците и Комитета по полупроводниците – внесен за приемане на заседанието на МС на 6 декември 2023 г.

С Решение на Министерския съвет от заседание, проведено на 20 декември 2023 г. МС одобрява проекта на Административно споразумение и възлага на министъра на иновациите и растежа да предприеме необходимите действия да проведе преговорите и да подпише гореспоменатото споразумение. Споразумението е подписано в Брюксел на 9 януари 2024 г. и в София на 25 януари 2024 г.

Проектът на Решение на Министерския съвет на Република България за предложение до Народното събрание за ратифициране на Административно споразумение между Съвместното предприятие „Интегрални схеми“ и Министерството на иновациите и растежа на Република България е приет от Министерския съвет с Решение № 179 от 18 март 2024 г. и е внесен в 49-то Народно събрание на 18 март 2024 г. (Сигнатура 49-402-02-7). Споразумението е ратифицирано със Закон за ратифициране на Административно споразумение между Съвместното предприятие „Интегрални схеми“ и Министерството на иновациите и растежа на Република България въз основа на член 12, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2085 на Съвета от 19 ноември 2021 година за създаване на съвместните предприятия в рамките на програмата „Хоризонт Европа“ и отмяна на регламенти (ЕО) № 219/2007, (ЕС) № 557/2014, (ЕС) № 558/2014, (ЕС) № 559/2014, (ЕС) № 560/2014, (ЕС) № 561/2014 и (ЕС) № 642/2014, подписано в Брюксел на 9 януари 2024 г. и в София на 25 януари 2024 г., ДВ, брой: 81, от дата 24.9.2024 г.

На 19.08.2024 г. ИАНМСП публикува Покана за изразяване на интерес към български участници за създаване на Център за компетентност в областта на интегралните схеми за България. Целта на поканата бе да се изберат кандидати за разглеждане от съвместното предприятие като български център за компетентност в областта на интегралните схеми.

На спечелилия консорциум с водеща институция ТУ-София включва участници от други водещи университети в България, Клъстер Микроелектроника и индустриални електронни системи, водещият световен институт imes в Белгия и др., бе изпратено подписано от Министъра на иновациите и растежа писмо за подкрепа, задължително условие за кандидатстване в рамките на публикуваната Процедура на Съвместното предприятие „Интегрални схеми“.

Проектът беше оценен и одобрен от Съвместното предприятие „Интегрални схеми“ (Chips Joint Undertaking) и договорът за изпълнение трябва да бъде подписан през 2025 г. Финансирането е планирано да бъде 8 милиона евро за 4 години, като интензитетът на помощта е 50%.

11. Синя карта.

Министерството на иновациите и растежа (МИР) създаде механизъм за бърза обработка и издаване на разрешително за работа – „Синя карта“, за висококвалифицирани специалисти от държави извън Европейски съюз (ЕС). Тази „бърза писта“ ще се прилага за заявяване на групи от минимум 10 служители и е предназначена за компании, които целят релокиране на офиси и техните служители от Русия, Беларус или други страни извън ЕС.

Компании, които имат намерения да доведат висококвалифицирани служители в България, ще бъдат подпомагани съвместно с Министерство на електронното управление, дирекция „Миграция“ на МВР, ДАНС, Агенцията по заетостта и МВНР. Разрешителното за работа позволява на висококвалифицирани специалисти с висше образование от трети страни да работят у нас до 4 години.

До края на отчетния период през МИР са постъпили заявления за близо 38 работника.

12. Отбрана.

На 14.06.2021 г. страните-членки на НАТО взимат решение за създаване на Фонд на НАТО за иновации и на Ускорител в областта на иновациите в отбраната в северния Атлантик DIANA . България подкрепи участието на Института „Големи данни в полза на интелигентното общество“ GATE към СУ „Св. Климент Охридски“ и Института по отбрана „проф. Цветан Лазаров“ като тестови центрове по програмата DIANA.

На 8 юни 2022 г. Министерски съвет одобри участието на страната ни във Фонда за иновации на НАТО, който ще има срок на действие 15 години и бюджет от 1 млрд. евро. Фондът ще подкрепи стартъпи и други високотехнологични фирми, съобразени със стратегическите цели на НАТО. Базираният в Люксембург фонд, ще помогне на НАТО да запази технологичното си предимство, като позволи инвестиции в иновации и технологии с двойна употреба с потенциално приложение в отбраната и сигурността. Това също така ще улесни по-тясното и доверено сътрудничество с високотехнологични иноватори, които иначе може да не са в състояние да разработят успешно иновативните решения, най-необходими за защитата на Алианса. С решение на Междуведомствения съвет по участието на Република България в НАТО и ОПСО на ЕС (МСУНО) от 21 септември 2021 г. е прието участието на България в Ускорител за иновациите в отбранителния сектор (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA)).

В тази връзка Министерството на иновациите и растежа координира дейностите за развиване на иновации в отбраната, като работи в тясно сътрудничество с Министерството на отбраната и Министерството на икономиката и индустрията, както и Постоянната делегация на България към НАТО.

От страна на България през 2023 г. беше подписано Споразумение на участващите съдружници към Фонда на НАТО за иновации. Вноската на България възлиза на 54 665 449 лв. за целия петнадесетгодишен период, като за 2024 г. тя е в размер на 5 466 545 лева.

На 22 март 2024 г. Народното събрание на Република България ратифицира Споразумението на участващите съдружници към Фонда на НАТО за иновации, с което приключи процедурата по присъединяването ни към Фонда, в който в момента участват 24 страни-членки на НАТО. Дейността на Фонда започна ефективно през втората половина на 2023 г., като до момента е инвестирано в 13 компании в рамките на Алианса. Все още няма приключена сделка с български компании, като се водят преговори в различна степен на готовност с няколко български фирми.

Министерството на иновациите и растежа участва пряко в дейността на ускорителя като има свой представител в Борда на директорите – заместник-министърът на иновациите и растежа.

DIANA ще се съсредоточи върху високите технологии – тези нововъзникващи и дисруптивни технологии, които НАТО определи като приоритети, включително: изкуствен интелект, обработка на големи данни, квантови технологии, автономия, биотехнология, нови материали и космос. Инвестициите се допълват тематично с целите на Европейския фонд за отбрана.

Платената през 2024 г. годишна вноска на Република България за 2025 г. е в размер на 347 355, 41 лв. (177 600 евро размер).

В отчетния период бяха включени и два нови тестови центъра (в допълнение към вече съществуващите: Институт по отбрана и GATE Институт) – ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и СНИРД в София Тех Парк. Мрежата от тестови центрове на DIANA предоставя голямо разнообразие от съвременни инфраструктури, в които иноваторите могат да намалят риска, да демонстрират и валидират предложените от тях технологични решения с двойна употреба, като за целта ще им се предоставят допълнителни средства за покриване на таксите на тестовите центрове.

През 2024 г. бе отворена втората покана за подаване на предложения за нови (пет) предизвикателства и от страна на МИР бе проведен информационен ден. Крайният срок за подаване на предложения бе 9 август 2024 г. През Министерството на иновациите и растежа, от Министерството на отбраната бяха издадени 23 писма за подкрепа на нови проектни предложения.

13. Информационни и промоционални кампании в Република България и в чужбина:

13.1. Провеждане на мероприятия, целящи популяризирането на икономическия потенциал на българските фирми производители на конкурентоспособни стоки и услуги с експортен потенциал в страната;

13.2. Изготвяне на информационни материали, организиране на семинари, медийни кампании за информиране на бизнеса за получаване на подкрепа със средства от ЕС.

14. Насърчаване на зелените технологии и кръговата икономика, чрез достъпно финансиране и зелен финансов коридор при облекчен режим и преференциални условия за иновативните компании и прилагане на мерки като:

14.1. Програми за обучения на предприятията и обмен на опит с фокус зелени технологии, кръгова икономика и дигитализация;

14.2. Изготвяне и популяризиране на дигитална платформа, която дава възможност за организация на „база от данни с ресурси“ за възможна повторна употреба и влагане в други производства (материали, отпадъци, енергия, услуги, публикувани от МСП и големи предприятия).

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Политики и анализи“, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия.

Отговорност за изпълнението на програмата

Директорът на дирекция „Политики и анализи“, главен директор на ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, изпълнителният директор на ИАНМСП.

Приложение № 7 Отчет на разходите по програмата с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	Бюджетна програма 7400.01.01 – “Насърчаване на иновациите“ (в лева)	Закон 2024 г.	Уточнен план 2024 г.	Отчет Към 31.12.2024 г.
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	19 757 600	21 997 764	31 237 663
	Персонал	4 616 000	4 810 719	9 818 145
	Издръжка	15 141 600	17 102 384	21 335 004
	Капиталови разходи	0	84 661	84 514
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	19 757 600	21 997 764	20 991 417
	Персонал	4 616 000	4 810 719	4 216 734
	Издръжка	15 141 600	17 102 384	16 690 169
	Капиталови разходи		84 661	84 514
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,00	0,00	10 246 246
	Персонал			5 601 411
	Издръжка			4 644 835
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
	ПНИДИТ			5 491 742
	ПКИП 8 BG16RFPR001-1.002-0001 „Реализация на мерки за интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия“ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027“			4 643 875
	ДМП- Фонд за двустранни отношения по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2014 - 2021 г. Проект № DFPO-1.007, „Прилагане на иновативни комбинирани мерки за подпомагане на иновациите и технологичното развитие и насърчаване на интернационализацията на българските МСП чрез обмен на знания и опит между Норвегия и България“			110 629
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	5 630 000	5 571 345	-1 250 687
	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	5 630 000	5 571 345	-1 250 687

		0	0	
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0	0	14 008 613
	ДМП- Фонд за двустранни отношения по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2014 - 2021 г. Проект № DFPO-1.007, „Прилагане на иновативни комбинирани мерки за подпомагане на иновациите и технологичното развитие и насърчаване на интернационализацията на българските МСП чрез обмен на знания и опит между Норвегия и България“	0	0	36 380
	ПНИДИТ	0	0	5 383 708
	Механизъм за възстановяване и устойчивост - С2.11 “Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации”	0	0	8 588 525
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	5 630 000	5 571 345	12 757 926
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	25 387 600	27 569 109	19 740 730
	Общо разходи (I.+II.+III.):	25 387 600	27 569 109	43 995 589
	Численост на щатния персонал	74	74	66
	Численост на извънщатния персонал			4

Подготовка на Българско национално участие и Български павилион за Световното изложение ЕКСПО 2025 в Осака, региона Кансай, Япония в периода 13 април 2025 г. – 13 октомври 2025 г.

С Решение № 279 от 05 май 2022 г., Министерският съвет одобри участието на Република България в Световното изложение Експо 2025 в Осака, региона Кансай, Япония в периода 13 април 2025 г. – 13 октомври 2025 г. Общата сума на одобрените разходи е 6 500 000 лева, с включен наем на Павилион Тип „В“, с цена за наем 2 198 000 щатски долара. На ИАНМСП е възложена координацията и възлагането на дейности и услуги, свързани с българското участие в Експо 2025.

Поради големия интерес на други страни-участници, Нарахира Хироши, посланик на Япония в Р България уведоми, че павилионите Тип „В“ са изчерпани и може да се участва само чрез павилиони Тип „А“ и Тип „С“.

Поради сериозния риск да бъдат изчерпани и павилиони Тип „А“, в най-кратък срок, ИАНМСП изпрати Заявка за участие в ЕКПСО 2025, в Осака, региона Кансай, Япония в периода 13 април 2025 г. – 13 октомври 2025 г.

С Решение № 573 от 1 август 2022 г. се изменя решение № 279 от 05 май 2022 г. на Министерският съвет, като общата сума на разходите е 6 697 200 лева с включен наем на Павилион Тип „А“ при цена 2 198 000 щатски долара. Увеличението на бюджета през

2022 г. се дължи на курсови разлики щатски долар-български лев. Решение № 573 променя единствено вида на павилиона, но не и бюджета за павилион.

Със Заповед № РД-14-246 на Министъра на иновациите и растежа беше определен състав на Междуведомствената работна група. През месец октомври 2022 г. Японската асоциация организатор на Експо 2025 предостави на България павилион позициониран на Парцел А 38, с обща изложбена площ 900, м², в Зона „Saving Lives“, вид на павилиона - конструкция Тип „А“.

На редовно заседание от 30.08.2023 г. междуведомствената работна група се спря на избор на компания наемодател на павилиона на Република България – DAIWA LEASE CO.,LTD, една от най-големите компании в Япония и оторизирана от японските организатори.

С Решение № 317 от 30 април 2024 г. се изменя решение Решение № 279 на Министерския съвет от 5 май 2022 г. за участие на Република България в Световното изложение Експо 2025 в Осака, региона Кансай, Япония, в периода 13 април 2025 г. - 13 октомври 2025 г., изменено с Решение № 573 на Министерския съвет от 2022 г.:

Обща сума на разходите е 6 697 200 лева, Република България да наеме Павилион тип „А“ със застроена площ 376,34 кв. м при наемна цена 1 892 553,13 щатски долара (3 479 516 лева по курса на Българската народна банка към 17 април 2024 г.).

Приема прогнозните разходи по години за отделните дейности, както следва:

2024 г. – 4 778 581 лв.;

2025 г. – 1 918 619 лв.

Увеличението на бюджета през 2024 г. е свързан единствено с изменението само на разходите за 2024 г., към които се прибавят неизразходваните средства от 2023 г., което не променя целия бюджет, но се явява увеличение за 2024 г. Съгласно гореописаното, с приетото от Правителството решение, се одобри постановление за отпускането на допълнителни средства за участието на Република България в Световното изложение Експо 2025 в гр. Осака, Япония, като държавата наема павилион, изграден от оторизирана от организаторите компания.

На 30.04.2024 г. ИАНМСП подписа договор за наем на индивидуален павилион за участие на Р. България в Световното изложение Експо 2025 в Осака, региона Кансай, Япония в периода 13 април 2025 г. – 13 октомври 2025 г.

На 10.07.2024 г., след проведено заседание, МРГ реши да включи временно допълнителни членове в състава на работната група (под формата на „жури“), със задача да оценят постъпилите в ИАНМСП идейни предложения за визуалното представяне на България и със срок до приключване на процедурата по оценка на предложенията.

Със Заповед на МИР № РД-14-290 от 19.07.2024 г. в състава на МРГ, както временни членове бяха включени - Българска стопанска камара (БСК); Национално художествена академия (НХА); Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ); Българската предприемаческа асоциация (БЕСКО); Университетът по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ); Посолство на Република България в Япония; Президентство на Република България; София Тех Парк.

След проведени заседания на 22 юли, 29 юли и 2 август 2024 г. МРГ в разширен състав (Администрация на Президента на Република България, Посолство на Република България в Япония, Министерство на иновациите и растежа (МИР), Министерство на икономиката и индустрията (МИИ), Министерство на външните работи (МВнР), Министерство на културата (МК), Министерство на туризма (МТ), Министерство на земеделието (МЗ), Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП), Българска агенция за инвестиции (БАИ), Българска стопанска камара (БСК), Камара на архитектите в България (КАБ), Съюз на българските архитекти (СБА), Национално художествена академия (НХА), Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българска предприемаческа асоциация (БЕСКО), Японско-българска бизнес асоциация (ЯББА), Университет по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ), София Тех Парк), разгледа 12-те получени идейни предложения за визуалното представяне на България на международното изложение Експо 2025 в Осака и ги класира. С решение на МРГ бяха изпратени покани до първите 5 класирани компании за провеждане на среща за детайлно обсъждане на предложенията, да представят своите предложения пред МРГ и да отговорят на въпроси. След проведеното събеседване с 5-те фирми, междуведомствената група взе решение да класира на първо място 1 (едно) от постъпилите общо 12 (дванадесет предложения).

Междуведомствена работна група, избра идейното предложение на арх. Мария Господинова, Искрен Кръстев и Страхил Йорданов (МП-СТУДИО ООД):

Арх. Мария Господинова (архитект и сертифициран проектант, член в Камарата на архитектите в Северен Рейн-Вестфалия, Германия, член в Камарата на архитектите в България);

Искрен Кръстев (предприемач и експерт в изграждане на екосистеми, ментор на над 500 компании в Европа, САЩ, БИСА, председател на УС – ИНКРЕДА, член на УС на предприемачески организации)

МП-СТУДИО ООД – студио с 16 годишен опит в 3D мапинг, имерсивни преживявания и високотехнологични събития, носител на множество международни награди и отличия, създател на Фестивала на светлините LUNAR.

На свое заседание от 6 декември 2024 Междуведомствената работна група, след запознаване с напредъка по подготовката на българския павилион в Осака, реши вътрешният дизайн на спечелилите конкурса български дизайнери да бъде в максимална степен спазен. До края на януари 2025 се очаква да бъде завършена външната част на павилиона, а до края на март 2025 и вътрешната част на павилиона, с одобрения през август 2024 вътрешен дизайн. МРГ реши единодушно да бъде подписан анекс с DAIWA LEASE CO. LTD, за сума в размер на 1 187 937,35 USD, която да осигури и наем на вътрешния дизайн, съгласно предходните решения на МРГ.

Във връзка с гореизложеното ИАНМСП извърши плащания през декември 2024 г. по договора с наемодателя, възползвайки се от благоприятния валутен курс долар-йена в края на декември 2024 г., като Daiwa Lease Co. Ltd се ангажира да поеме финансовия риск от курсовите разлики при превалутиране на долар-йена в последващите плащания по договора през 2025 г.

Подготовката на българското участие на Експо 2025 се осъществява съгласно посочения от организаторите график и в регламентирания срок.

Описание на ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС:

Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия изпълнява следните проекти в подкрепа на интернационализацията на МСП, с финансиране от средствата на ЕС:

ПРОЕКТ BG16RFPR001-1.002-0001 „Реализация на мерки за интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия“ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027“

- Продължителност на проекта от 11/08/2023 г. до 11/08/2025 г.;
- Обща стойност на проекта: 9 993 101,37 лева;
- Източник на финансиране: ПКИП 2021-2027.

БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА – 7400.01.02 „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ“

Цели на бюджетната програма

Политиката за насърчаване на инвестициите е насочена към привличането и подкрепата на значими инвестиции с висока добавена стойност за постигане на висок и устойчив икономически растеж, подобряване на конкурентоспособността на икономиката и на експортния потенциал, както и за балансираното регионално развитие.

Основни цели на програмата са:

1. Подобряване на инвестиционния образ и рейтинг на страната и популяризиране на условията за инвестиране в България.
2. Повишаване на инвестиционната активност за създаване на нови предприятия или разширение на съществуващи с нови продукти и технологии.
3. Нарастване на инвестициите в страната и подобряване на тяхната отраслова и регионална структура, създаване на нови работни места в производства и услуги с висока добавена стойност.
4. Ефективно и ефикасно изпълнение на ПКИП и ПВУ и успешно приключване на ОПИК и ОПИМСП с цел повишаване на иновационната дейност, производителността и експортния потенциал на предприятията, осъществяване на зеления и цифровия преход, улесняване достъпа до финансиране за МСП и подобряване на бизнес средата.
5. Подобряване на условията за привличане на индустриални инвестиции в страната чрез изпълнение на инвестиция С3.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)“ от Националния план за възстановяване и устойчивост.
6. Принос към привличането на чуждестранни инвеститори и разрастване и развитие на предприемаческата общност в страната чрез издаване на удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза).

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетната програма

Целеви стойности по показателите за изпълнение

7400.01.02 Бюджетна програма „Насърчаване на инвестициите“	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2024 г.
Показатели за изпълнение			
1. Брой на инвестиционните проекти получили сертификат за клас инвестиция по ЗНИ	Бр.	31	27

2. Обем на инвестициите по сертифицирани проекти	Млн. лв.	700	645.21
3. Нови работни места по т.2 (за пряко заети след осъществяването на инвестициите)	Бр.	1500	1846
4. Насърчени инвестиционни проекти по ЗНИ с финансови мерки	Бр.	18	8
5. Обем на инвестициите по проекти, насърчени по ЗНИ с финансови мерки.	Млн. лв.	342	347.89
6. Планирани нови работни места в насърчените инвестиционни проекти по ЗНИ с финансовите мерки	Бр.	630	853
7. Обслужени от БАИ инвестиционни проекти (слединвестиционно обслужване)	Бр.	50	62
8. Стартирали инвестиционни проекти, получили обслужване от БАИ	Бр.	60	61
9. Предоставяне на информация на потенциални инвеститори	Бр.	245	241
10.Участие в проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от други институции	Бр.	70	81
11. Брой проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от БАИ	Бр.	15	6
12.Изпълнение на дейности по договори за индустриално сътрудничество	Млн. лв. или бр. изпълнени проекти за ИС	2	-
13. Брой издадени удостоверения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Бр.	50**	18
14. Обем на направените вложения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Млн. лв.	50**	27.496
15. Издадени удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза)	Бр.	5	7
Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027			
16.Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (ФИ)	евро	27 398 270	0
17. Обучени служители на УО, вкл. регионални звена	Бр.	347	465
18. Обучени бенефициенти/ кандидат бенефициенти	Бр.	400	0
19. Проведени информационни кампании и публични събития	Бр.	10	4
20. Проведени заседания на Комитета за наблюдение	Бр.	2	2
21. Брой извършени проверки на място	Бр.	30	0
22. Брой на зетите лица /на пълно работно време/, чиито заплати се съфинансират по техническата помощ	Бр.	278	278
23. Завършени проекти в подкрепа на технологичната модернизация	Бр.	800	744
24. Завършени проекти за подпомагане на базово цифровизиране на дружествата	Бр.	1300	1216
ПВУ– Инвестиция С3.11 AttractInvestBG			
25. Подкрепени индустриални паркове/зони (предоставени безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони) по НПВУ	Бр.	5	11
26. Сключени договори за финансиране на крайни получатели от МВУ	Бр.	5	11

**Издадени общо от МИР и БАИ

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

- Остра конкуренция в привличането на стратегически чуждестранни инвестиции и необходимост от широк пакет насърчителни мерки;
- Невъзможност от страна на инвеститорите да изпълнят заложените параметри в инвестиционните проекти, в резултат на недостиг на квалифицирани служители;
- В резултат на кризата предизвикана от войната в Украйна са налице следните трудности, свързани с изпълнението на инвестиционните проекти: забавяне на изпълнението на инвестиционните проекти, в резултат на нарушени вериги на доставки, забавени доставки на специализирано оборудване и суровини и увеличени транспортни и енергийни разходи;
- Недостатъчна координация, диалог и сътрудничество между централните и териториалните органи на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление, с бизнес средите и академичната общност при разработването и прилагането на мерките за привличане и насърчаване на инвестициите;
- Липса на достатъчно качествени проектни предложения по процедурите;
- Липса на достатъчен интерес от страна на предприятията;
- Липса на достатъчен финансов ресурс, с който бенефициентите да осигурят съфинансирането по одобрените проектни предложения;
- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори;
- Липса на съдействие и ефективно сътрудничество между институциите, както и с организациите на бизнеса;
- Обжалване на процедурите по ЗОП;
- Твърде голям брой проектни предложения и прилагане на нови правила и механизми за изпълнение.

Информация за наличността и качеството на данните

- Сертифицираните проекти и мерките за насърчаване са публично оповестени на сайта на МИР и БАИ;
- Тримесечни отчети на БАИ за изпълнението на инвестиционните проекти, като част от Годишния доклад за инвестициите на БАИ по чл. 11б, т. 5 от ЗНИ;
- Изпълнението и отчитането на проектите се базират на информация, предоставена от страна на бенефициентите в хода на осъществяването на проектите.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

По отношение на индикаторите за изпълнение се отчита по-голям брой на работните места по сертифицирани проекти, но по-малък брой проекти, респ. размер на планираните инвестиции.

Неизпълнението на целевите стойности по т. 1,2 и 4 се обяснява с това, че Схеми за държавна помощ SA.104691 и SA.104692 прекратиха своето действие на 31.12.2023 г., като след тази дата те не се прилагат и нови договори по тях не могат да бъдат сключвани. За предоставяне на нови държавни помощи за инвестиции и заетост на основание регионална помощ и помощ за обучение, предвидени в Закона за насърчаване на инвестициите и правилника за неговото прилагане, е необходимо привеждане на закона и правилника, в съответствие с последните изменения на Регламент (ЕС) № 651/2014 (cons) и респективно - съобщаването на новите схеми на Европейската комисия по чл. 11 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

Своевременно от страна на МИР са предприети действия за привеждане на ЗНИ и ППЗНИ в съответствие с Регламент (ЕС) № 651/2014.

Законопроектът за изменение и допълнение (ЗИД) на ЗНИ № 49-402-01-6/09.02.2024 г. беше приет от 49-то Народно събрание на 19.04.2024 г. Върху същия законопроект обаче бе наложено вето от страна на Президента на Република България с указ № 124/29.04.2024 г. за връщане за ново обсъждане на ЗИД на ЗНИ, което вето не бе преодоляно. Повторно е изготвен допълнен ЗИД ЗНИ, внесен от МС в 50-то НС на 6.08.2024 г., като процедурата отново не е финализирана и понастоящем се изисква ново внасяне в 51-то НС.

Неизпълнението на целевата стойности по т. 11, се дължи на силно ограничен финансов ресурс за маркетингова дейност, а именно организиране на събития.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. Разработване и провеждане на проактивна политика за привличане и насърчаване на инвестициите.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

1.1. Инвестиционен маркетинг за привличане на инвестиции чрез:

- Организиране и участие в бизнес и инвестиционни форуми, информационни кампании и др.;
- Събития и медийни кампании за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;

➤ Активна Е-маркетингова (интерактивен или електронен маркетинг) дейност за популяризиране на възможностите за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;

➤ Печатни информационни материали за увеличаване на интереса от страна на чуждестранни и местни инвеститори за установяване на бизнес и за разширяване на съществуваща дейност;

➤ Промоционални материали за подобряване на координацията в работата с ръководителите на Службите за търговско-икономически връзки и ангажирането им за привличане на инвестиции;

➤ Изготвяне и разпространение на информационно-аналитични издания и материали (печатни и електронни), съдържащи обща икономическа и секторна информация за България, представяне на бизнес средата и др., външни анализи и оценки на инвестиционния климат;

➤ Поддържане на страница в интернет с актуална информация за инвеститорите;

➤ Подобряване на инвестиционния климат чрез развитие на нормативната уредба и институционалната рамка в областта на инвестициите (Закон за насърчаване на инвестициите и на Правилника за неговото прилагане), подготовка на проекти на становища по други нормативни актове и документи свързани с инвестиционната дейност.

1.2. Координиране и участие в дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на ЗНИ и Правилника за неговото прилагане като:

➤ Анализ и оценка на инвестиционни проекти за издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. за подготовката на материали за решения от Министерския съвет за приоритетните инвестиционни проекти;

➤ Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности;

➤ Обработване на заявления във връзка с установяване на обстоятелства по Закона за чужденците в Р. България относно придобиване на разрешение за постоянно пребиваване в Р. България чрез инвестиции;

Издаване на заповед за преотстъпване на данък по реда на Закона за корпоративно подоходно облагане . За периода са издадени 4 Заповеди.

Дейности по актуализиране на ЗНИ и ППЗНИ:

➤ Изготвени два законопроекта относно изменение на ЗНИ във връзка с последни изменения в Регламент № 651/2014. Първият ЗИД ЗНИ, приет от 49-го НС, не е влязъл в сила поради наложено вето от Президента на Република България. Подготвен проект на ПМС за изменение и допълнение на ППЗНИ, и съпътстващите го документи.

Вторият законопроект е внесен от МС с РМС№563 от 05.08.2024г. в 50-то НС и премина на първо чете в Комисията по икономическа политика и иновации.

В процес на подготовка е нов ЗИД ЗНИ, съдържащ новите моменти от Регламент № 651/2014, както и други текстове с цел подобряване на нормативната уредба в областта на насърчаването на инвестициите.

➤ Дейности по изготвяне на подзаконовни нормативни актове, произтичащи от приетите изменения в ЗНИ в сила от 8 март 2024 г.:

МИР осъществява комуникация с институциите, които имат компетентности по теми, засягащи скрининга на ПЧИ:

• Изпратено писмо с изх. № 03-00-89/01.04.2024г. до МС относно новата законодателната рамка за скрининг на преките чуждестранни инвестиции, създадена с приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ), с което ги уведомяваме за приетите промени в ЗНИ, в сила от 8 март 2024 г. и ги приканваме да излъчат лице за контакт, с цел сътрудничество предвид необходимостта в 6 месечен срок да се приемат подзаконовите нормативни актове. В същият контекст и със същата настойчивост са изпратени още писма с изх. № 03-00-117/30.04.2024 г. и с изх. № 03-00-140-22/28.06.2024 г. до МС. В тях отново се посочва наличието на нова законодателна рамка за скрининг на преките чуждестранни инвестиции и се подчертава необходимостта от установяване на работни контакти по създаване на подзаконова нормативна уредба, както и необходимостта МС да излъчи участник в МРГ за скрининг на ПЧИ.

• Също през април, паралелно с кореспонденцията с МС е отправена покана с писмо с изх. № 03-00-89-1/17.04.2024г. до министъра на финансите и заместник-министър председател за организиране и участие в среща на 25 април 2024 г. с експерти от САЩ. Целта на проведената среща е изграждане на административен капацитет за прилагане на новата законодателната рамка за създаване на механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции.

- Наред с това е проведена среща в НСИ, като също така е и изпратено писмо с изх. № 04-06-41-2/08.04.2024 г. за необходимостта от предоставяне на информация и статистически данни във връзка със създаване на национална рамка за скрининг на преките чуждестранни инвестиции за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета. С помощта на предоставената от НСИ информация получен отговор с вх. № 04-06-41-5/16.05.2024. са анализирани дейностите, които ще бъдат в обхвата на механизма за скрининг. Благодарение на тази комуникация е изготвен списък с дейности – са въведени кодове за всяка от тях. Целта на този списък е да се постигне облекчаване и систематизиране на дейността по скрининг, както и улесняване на самите инвеститорите при определяне дали планираната инвестиция попада в обхвата на механизма за скрининг или не. Този списък в последствие беше предложен на вниманието на Междуведомствената работна група и не беше приет от нея.

На следващия етап МИР, като координатор на МРГ, създадена със Заповед № РД-14-274/08.07.2024 г., осъществи водеща роля при координацията и изготвянето на проекти на подзаконовите нормативни актове. В тази връзка е извършено следното:

- През периода, през който е водена горепосочената кореспонденция с институциите, от екип в МИР са разработени проекти на двата подзаконови нормативни акта, с цел да бъдат предложени на вниманието на МРГ, да бъдат подложени на обсъждане, към тях да се приобщят предложения и допълнения и така да се постигне максимално облекчаване и ускоряване на работата по създаването на подзаконовата нормативна рамка.

- Във връзка с подновяване на работата на МРГ през юни е изпратено писмо до всички компетентни институции с изх. 03-00-140/03.06.2024 г. за актуализиране на състава на МРГ за създаване на подзаконова нормативна уредба за прилагане на ЗНИ в частта за скрининг на ПЧИ. Получените отговори от институциите дават основание за актуализиране на поименния състав на МРГ, както и за прецизиране на задачите, с които тя е натоварена (Заповед № РД-14-274/08.07.2024 г. на министъра на иновациите и растежа).

- В периода 1 юли – 13 август 2024 г. бяха проведени две заседания на МРГ, на които бяха разгледани изготвените проекти на подзаконови нормативни актове (Проект за изменение и допълнение на ППЗНИ и Правилник за дейността на Междуведомствения съвет). След всяко от заседанията в оперативен порядък и в кратки срокове беше проведена активна кореспонденция и в рамките на месец и половина бяха финализирани и прецизирани текстовете на проектите за подзаконови нормативни актове. Тези текстове бяха приети в рамките на съгласуване на процедура по електронна поща с всяка

от институциите, излъчила свой представител в МРГ. С писмо № 03-00-140-24/13.08.2024 г. проектите на нормативни актове бяха изпратени в ДАНС за преглед и съгласуване.

- Като финал на работата на Междуведомствена работна група, създадена със Заповед № РД-14-274/08.07.2024 г. на министъра на иновациите и растежа е изпратено писмо с изх. № 03-00-140-27/19.08.2024 г. до МС, в което бяха изпратени, за по-нататъшно процедиране, проектите на двата акта: проект за изменение и допълнение на Правилник за прилагане на Закона за насърчаване на инвестициите и проект на Правилник за организацията и дейността на Междуведомствения съвет за скрининг на преки чуждестранни инвестиции . Същите проекти на документи бяха изпратени с писмо с изх. № 03-00-140-28/20.08.2024 г. и до ДАНС.

Финален етап по въвеждане в сила на подзаконовата нормативна база за скрининг на ПЧИ:

- С писмо с вх. № 03-00-140-29/26.08.2024 г. МС е върнало изпратените от МИР проекти на подзаконови нормативни актове с разяснения, че подготовката на всички необходими документи, свързани с тяхното приемане е в тежест на МИР и внасянето им по реда на чл. 35 от УПМСНА за разглеждане на заседание на Министерския съвет следва да се осъществи изцяло от МИР.

- В активна кореспонденция с МС неколккратно сме уточнявали и настоявали за водеща роля и участие на МС в процеса на приемане на двата проекта предвид функциите, които законодателят е вменил на МС - заместник-министър председател е председателя на Междуведомствения съвет за скрининг, а самия орган е създаден към МС. В този смисъл извън правомощията на МИР е да ръководи процеса по приемане на двата проекта за подзаконови нормативни актове и да има активната роля в определяне на тяхното съдържание., Независимо от това с писмо от МС с вх. № 03-00-140-29/26.08.2024 г се настоява, че процедурата по подготовка за приемане на двата правилника следва да се осъществи от министъра на иновациите и растежа или евентуално съвместно от заместник-министър председателя и министъра на иновациите и растежа. Предвид така получените финални указания от МС, МИР да осъществи процеса по приемане на двата правилника, МИР от своя страна се ангажира с изготвяне на оценки на въздействието на двата подзаконови нормативни акта, Вече изготвените оценки на въздействието са изпратени в МС с писмо с изх. № 03-00-140-31/05.11.2024 г.

- Отделно от това и като продължение на водената кореспонденция е получено писмо от МС, (вх. № 03-00-140-30/04.11.2024), в което се уточнява, че с резолюция на Министър-председателя е одобрено Секретариата на Съвета по сигурността към

Министерския съвет да изпълнява функциите на секретариат на Междуведомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции. Предвид горното следва в проекта на правилник за организацията и дейността на Междуведомствения съвет за скрининг да бъде отразено, че административно-техническото, експертно и организационно обслужване на Междуведомствения съвет за скрининг ще се осъществява от Секретариата на Съвета по сигурността към Министерския съвет. Като част от изпълнение на ангажимента на МИР за придвижване на документация по приемане на двата правилника пред МС бяха изпратени оценките на въздействието на двата акта до МС за предварително съгласуване. С писмо с вх. № 03-00-140-38/04.12.2024 г. двете оценки на въздействието са одобрени с известни технически бележки, които на свой ред бяха отразени в съдържанието на двата документа.

- На 13 декември 2024 г. проект за изменение и допълнение на ППЗНИ и проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Правилник за организацията и дейността на Междуведомствения съвет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции са публикувани на strategy.bg за обществено обсъждане, ведно с цялата необходима документация към тях.

- По отношение на двата акта от МИР в средата на декември 2024 г. е проведена процедура по междуведомствено съгласуване с всички министерства по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, чиито срокове са приключили в началото на януари 2025 г.

- Следва да се отбележи, че на всеки етап от работата по създаване на подзаконовата нормативна база за скрининг на ПЧИ се осъществява непрекъсната и своевременна работна комуникация с ресорното звено в ГД „Търговия“, ЕК.

1.3 Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с инвестициите.

След приемане на Преглед на инвестиционната политика на Република България, по който работи екип на ОИСР, съвместно с дирекция „Насърчителни мерки и проекти“ (НМП) и специално създадена Междуведомствена работна група (МРГ), България се присъедини към Декларацията за Международните инвестиции и мултинационалните компании и повиши статута си от „гост“ на „асоцииран член“ на Комитета по инвестиции към ОИСР и стартира изпълнението на предвидени в тази връзка задължения. Изпълнението на тези дейности е заложено в Националната пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г.

През 2024г. беше извършен нов технически преглед - Оценка на присъединяването на България към ОИСР по инвестиционните инструменти, в което ДНМП взе активна участие, включително в сесията на Инвестиционния комитет (ИК) и в делегацията за защита на национална позиция по оценката на ИК, съгласно РМС, съгласно извлечение от протокол № 10 от заседание на Министерски съвет на 6 март 2024г. Беше представена информация по въпроси, засягащи инвестиционната политика на България, в това число отговори на въпроси във връзка с въвеждането на механизъм за скрининг на ПЧИ.

В следствие полученият отговор от Инвестиционния комитет на ОИСР на 3 юни 2024 г., относно решение след заседанието на 12 март 2024 г. в Париж бе анализиран и комуникиран с ресорни институции относно необходимостта от последващи действия в тази връзка.

През 2024г. приключи процеса по актуализация на Декларацията за мултинационалните предприятия и международните инвестиции, процесът беше проследен и анализирана необходимостта от последващи действия във връзка с тази актуализация, предвид обстоятелството, че това е основен правен инструмент, към който България се присъедини като задължително условие за започване на преговорите по присъединяването. Анализът показва, че не се налага актуализиране на самооценките по определени правни инструменти, изготвени във връзка с подписване на Меморандума по присъединяване. Изготвена е информация за МВНР и Посолството в Париж във връзка с Министерската среща на ОИСР, 2-3 май 2024г., на която е приета актуализацията на Декларацията за мултинационалните предприятия и международните инвестиции.

В хода на работата са осъществени работни контакти, срещи и са изготвени информации и становища във връзка с работни документи и организиране на срещи по въпросите на присъединяването към ОИСР. Тези срещи и информативни материали включват:

- Участие в среща в МВНР на ниво заместник-министри на МВНР и МИР (придружени от експерти), по въпросите, свързани с присъединяването на България към ОИСР на 3 юли 2024 г.;

- Участие в среща в МФ със заинтересовани страни, във връзка с открити въпроси, произтичащи от присъединяването към Кодексите за либерализация на невидимите финансови операции. Подготвяне и изпращане чрез МФ на отговор на запитване от ИК на ОИСР по отношение на рамката за скрининг в България – определяне на страни с нисък риск;

- Изготвяне на резюме на информацията от Резолюцията на Икономическия и социален съвет относно присъединяването на Р. България към ОИСР, и на допълнителна информация по темите от документа, които касаят МИР.

- Участие в заседания в рамките на есенната сесия на Инвестиционния комитет в Париж през ноември 2024 г.;

- Организиране и участие в среща с представители на Правна дирекция от ОИСР в рамките на техническа мисия в България;

- Участие в заседания на Междуведомствения координационен механизъм (МКМ) за ОИСР и съгласуване на Насоки за участие на българските представители в дейността на ОИСР.

- Работна комуникация и съдействие при организиране на срещи по въпросите на присъединяването към ОИСР. Координационни дейности по отношение на спомагателни органи към ИК, ОИСР, в това число за онлайн изслушването във връзка с оценка по присъединяването пред Работната група по отговорно бизнес поведение WPRBC към ОИСР на 19 ноември 2024 г.

Същевременно, освен дейностите, пряко свързани с Инвестиционния комитет, дирекцията участва в попълването на въпросници, технически мисии и изготвяне на отговори към други институции, свързани с дейността на други комитети, като:

- Изготвяне отговор до МИИ във връзка с Технически преглед на България от Комитета по търговия на ОИСР – информация за изчисляване на индекс за оценка на регулациите в сферата на услугите Services Trade Restrictiveness Index;

- Участие в попълване на въпросник - Fact-finding questionnaire for the report “State of the Digital Decade 2024”;

- Попълване на въпросник на Антикорупционната мрежа на ОИСР за Източна Европа и Централна Азия (АСН) във връзка с подготовката на първия Доклад относно перспективите за борба с корупцията за Източна Европа и Централна Азия;

- Участие в срещи и изготвяне на информации за проект 23BG02 „Укрепване на стратегическия подход и иновациите в държавната администрация“, изпълняван съвместно от ОИСР и МС. Участие в срещи по проект на МС 24BG023 с участието на ОИСР „Засилване на капацитета за мониторинг и разработване на публични политики“, изпълняван съвместно от ОИСР и МС. Отговори на въпроси от ОИСР и ЕК относно капацитета за разработване на публични политики, използване на статистически данни от различни източници, изготвяне на оценки на въздействие, др.

Изплатен е членски внос за участие на България в Инвестиционния комитет на ОИСР със статут на асоцииран участник.

1.4 Сертифициране и насърчаване на инвестиционни проекти - координиране на дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) и Правилника за неговото прилагане, като:

➤ Издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. подготовка на материали за решения от Министерския съвет за приоритетните инвестиционни проекти.

През 2024 г. по ЗНИ са издадени 27 сертификата – 22 за клас А, и 3 за клас Б и 2 за приоритетни инвестиционни проекти. Общо предвидените с проектите инвестиции възлизат на 645,21 млн. лв. и се очаква разкриване на 1846 нови работни места.

По информация от Българската агенция за инвестиции, инвестиционните проекти в процес на сертифициране към 31.12.2024 г. са 39 на брой с общ размер на инвестициите 1811,6 млн. лв. и предвиждат разкриването на приблизително 3250 нови работни места.

➤ Прилагане на финансовите и други мерки за насърчаване на инвестициите, вкл. подготовка на актове за внасяне в Министерския съвет.

През отчетния период са сключени шест договора с общини и шест договора с инвеститори за отпускане на средства за изграждане на елементи на техническата инфраструктура.

➤ Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности.

През отчетния период Министерството на иновациите и растежа и Българската агенция за инвестиции са съдействали на потенциални местни и чуждестранни инвеститори, както и на действащи дружества с намерение за разширение на дейността си в страната, както и дружества с конкретни проблеми с осъществяване на проектите си в България.

1.5. Съдействие за постоянно пребиваване на чуждестранни граждани във връзка с изпълнение на инвестиционни проекти.

През отчетния период МИР е обработило заявления и запитвания във връзка с прилагане на разпоредбите на ЗЧРБ за 10 чужди граждани. Издадени са 8 удостоверения за чуждестранни граждани на основание чл. 25, ал. 1, т. 13 от ЗЧРБ.

След подаване на Заявление, заедно със съответните документи, изискуеми по закон, БАИ проверява документацията и издава установителен документ, в случай на

изпълнени изисквания по закон. За отчетния период са издадени 10 установителни документа по ЗЧРБ от БАИ.

1.6. Индустирално сътрудничество:

➤ Изготвяне на анализи и предложения с оглед компетентността на министъра на иновациите и растежа при участие в дейностите за подкрепа на проекти за инвестиционни разходи в областта на сигурността и отбраната, както и, съвместно с другите заинтересовани ведомства, при участие в цялостния процес по подготовката и сключването на споразумения за индустриално сътрудничество в областта на сигурността и отбраната като част от мерките за осъществяване на защита на идентифицирания съществен (основен) национален интерес;

Изготвена и изпратена принципна позиция на МИР до МО и МИИ относно компетенциите на министерството в областта на индустриалното сътрудничество и в контекста на Рамковото споразумение с Lockheed Martin Global Inc. относно Програма за индустриално сътрудничество F-16 Block 70.

Съгласуване на преписка по междуведомствено съгласуване относно „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирана бригада“, както и разглеждане на други преписки по междуведомствено съгласуване, изпращани от МО.

Изпратени писма до МО относно провеждане на преговори и подготовка на проект на договор с класиран на първо място участник в поръчката за реализация на проект „Придобиване на нови трикоординатни радары“.

➤ Участие в цялостния процес, заедно с другите заинтересовани ведомства, по изпълнението на споразумения за индустриално сътрудничество в областта на сигурността и отбраната.

➤ Съгласуване в хода на междуведомствено съгласуване на преписка относно предоставяне на допълнителни средства на Авионамс – дружество от системата на МИИ относно реализацията на Проекти от № 1 до № 3 към Рамковото споразумение относно Програма за индустриално сътрудничество F-16 Block 70.

2. Ефективно насърчаване на инвеститорите посредством прилагане на финансовите мерки, съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане (*разходи по администрирани параграфи на програмата*); *Изпълнение на Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции*

(„AttractInvestBG“) от Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Мерки съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане:

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

➤ Подготовка и внасяне на предложения в Министерския съвет за отпускане на средства за предоставяне на насърчителни мерки по ЗНИ и одобряване на проектите на споразумения/меморандуми и договори с Решения и Постановления на МС;

В рамките на отчетния период са подготвени и внесени в Министерския съвет пакети документи за одобряване на проекти на договори по реда на чл. 22б от ЗНИ, за отпускане на средства на четири общини по сертифицирани инвестиционни проекти на шест дружества. Изплатени са средства в размер на 13,65 млн. лв.

➤ През отчетния период са подготвени и внесени в Министерския съвет пакети документи за одобряване на проекти на споразумения/меморандуми с три дружества – „ГОЛФ ОКОЛ“ ЕАД, „Смарт Солар Технолоджис“ АД и „Индустриална зона Загоре“ АД.

Контрол по изпълнението на споразумения/меморандуми и договори за прилагането на финансовите мерки, съгласно разпоредбите на ЗНИ, ППЗНИ и РМС.

През отчетния период е осъществен контрол по изпълнението на сключени договори с 64 дружества и 6 общини за изграждане на елементи от техническата инфраструктура и с 20 дружества за възстановяване на разходи за осигурителни и здравни вноски.

По сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с две дружества са верифицирани извършените разходи и са направени плащания в общ размер 26,85 млн. лв.

Общият размер на предоставените през 2024 г. средства по реда на ЗНИ възлиза на 40 499 959 лв.

В рамките на отчетния период приключи процеса на оценка на постъпилите предложения за изпълнение на инвестиции. На 11.06.2024 г. са публикувани резултатите от извършената оценка на постъпилите 20 бр. предложения за изпълнение на инвестиции по процедурата. Класирани са 15 предложения, чиито заявен размер на безвъзмездно финансиране възлиза на обща стойност от 258 849 172,07 лева. Одобрени за финансиране са 11 предложения за изпълнение на инвестиции, с обща стойност на предоставяното финансиране от Механизма в размер на 206,6 млн. лева.

През отчетния период със Заповед на Ръководителя на СНД с рег. № РД-02-16-

560/20.06.2024 е изменен пакета документи по процедурата, предвид изтичане срока на действие на Регламент (ЕС) 1407/2013 на 31.12.2023 г. и приемането на Регламент (ЕС) 2023/2831. След измененията схемата е приведена в съответствие на всички приложими условия на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията.

3. Директива на Европейския парламент и на Съвета относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937.

МИР съвместно с МТСП са ведомствата, отговорни за преговорите в рамките на законодателния процес по приемането на Директива на Европейския парламент и Съвета относно надлежната проверка за корпоративната устойчивост и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (междуинституционално досие 2022/0051). Целта на Директивата е да насърчи отговорно корпоративно поведение и да включи правата на човека и опазването на околната среда в дейностите на компаниите и корпоративното управление. Новите правила ще гарантират, че предприятията се справят с негативния отпечатък от дейността си, включително по веригите за доставки в и извън Европа.

Директивата е приета и публикувана в Официален вестник ЕС на 13.06.2024 г. Предстои транспониране на законодателния акт в националната нормативна база в срок до 26 юли 2027 г.

МИР не разполага със законово уредени механизми, за да поеме водеща роля при транспонирането на Директивата, в тази връзка по досието на Директивата за дължима грижа и транспонирането ѝ във вътрешното законодателство е подготвено мотивирано Становище.

4. Закон за насърчаване на електрическата мобилност (ЗНЕМ)

Министерството на иновациите и растежа е водещото ведомство, определено за изготвянето на Закон за насърчаване на електрическата мобилност, чрез изпълнението на Реформа 5: „Електрическа мобилност“ от Компонент 8 „Устойчив транспорт“ на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ), стимулираща развитието на транспорт с нулеви и ниски емисии, чрез залагане на стимули за използването на електрически превозни средства и изграждането на широка инфраструктурна мрежа за зареждане с алтернативни горива (с основен фокус електрически зарядни станции).

По отношение на Реформа C8.R5 „Електрическа мобилност“ в рамките на годината са проведени експертни технически срещи с представители на Европейската комисия с цел докладване напредъка по изпълнението на ключов етап 178 и цел 179 от

Приложението към Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на НПВУ, имащи пряко отношение към проекта на ЗНЕМ. Осъществена е координация между заинтересованите ведомства във връзка с подготовката на текстовете по проектозакона. Отразени са бележки и коментари в проекта на ЗНЕМ в резултат от съгласуване на текстовете между ведомствата, участвали в разработването на законопроекта, в т.ч. отразяване на предложения и корекции от страна на МРРБ и МОСВ.

С цел удължаване на срока на ключов етап 178 (влизане в сила на ЗНЕМ) е изготвено писмо до МФ с молба за предоставяне на финално становище по законопроекта. С оглед ограничаване на забавата при изпълнение на ключов етап 178 са предприети допълнителни консултации с експерти на МФ и ЦКЗ към АМС, относно намиране на работещо решение за изпълнение на данъчната реформа "Замърсителят плаща" и на стимули за нарастване на броя на регистрираните електрически превозни средства. Изпратени са писма до въвлечените в реформата ведомства с искане за актуализиране на нормативната база, в рамките на компетентността им, с оглед коректното позоваване на вече променени текстове от закони и наредби, след транспониране на вторичното законодателство на ЕС.

Разработен е нов предварителен проект на ЗНЕМ, съгласно указанията на МФ, като в процес на финализиране са текстовете относно насърчителните мерки, които предстои да бъдат обсъдени с МФ, тъй като стимулите за навлизане на пазара на електрически превозни средства, в съответствие с принципа „замърсителят плаща“ трябва да включват финансиране на мерки и дейности за провеждане на политика за насърчаване на електрическата мобилност и стимулиране закупуването на ЕПС.

По Реформата не е предвиден бюджет. Търсят се възможности за изпълнението ѝ, чрез Националния доверителен екофонд, финансиращ проекти по Инвестиционната програма за климата – електромобили.

5. Удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект „Стартъп виза“

С промените в Закона за чужденците в Република в България (ЗЧРБ) и по-специално със създадения чл. 24п от ЗЧРБ в нашето законодателство се въведе възможността за предоставяне на разрешение за продължително пребиваване на чужденци, които притежават издадено от Министерството на иновациите и растежа удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен "Стартъп виза". В тази връзка, Министерството на иновациите и растежа изготви подзаконовата нормативна рамка за въвеждане на „Стартъп виза“, част от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, етап от изпълнението на

Реформа 11 „Разрастване България“, целяща подобряване на икономиката, чрез подпомагане изграждането на индустрии с висока добавена стойност.

Наредбата за условията и реда за издаване, удължаване и отнемане на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен "Стартъп виза" (Наредбата) е приета с Постановление на Министерския съвет № 318 от 7 октомври 2022 г. и е обнародвана в ДВ, бр. 82, от 14 октомври 2022 г.

Стартъп визата представлява регулаторен и административен механизъм за привличане на чуждестранни предприемачи, които да развият високотехнологичен и/или иновативен бизнес в страната, чрез привличане на рентабилни проекти, основани на съвременни високи технологии, технологичен трансфер и внедряване в бизнеса на продукти на най-нови научни открития, модели, методи и практики, защитени с права на интелектуална собственост, които да дадат тласък за развитие на националната иновационна екосистема, а оттам – и на националната икономика да премине от „прохождащ“ (emerging) към „умерен“ иноватор.

На основание чл. 11, ал. 1 от Наредбата е създадена и се поддържа електронната база данни: Регистър на подадените заявления за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект и Регистър на издадените от МИР Удостоверения "Стартъп виза", които периодично се актуализират.

От началото на стартиране на дейността по предоставяне на административните услуги по издаване/удължаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект "Стартъп виза" (месец февруари 2023 г.) до м. декември 2024 г., вкл. в МИР са постъпили общо 18 броя заявления за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект. От тях към 31.12.2024 г. са издадени общо 11 броя Удостоверения "Стартъп виза", 6 бр. Решения за отказ от издаване на удостоверение и 1 бр. заявление е в процес на разглеждане от Експертен съвет.

През отчетния период 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. в Системата за управление на националните инвестиции (СУНИ) са постъпили общо за годината 9 броя заявления за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, оценени от отделни Експертни съвети. В резултат от извършените оценки са:

- Издадени 7 бр. Решения за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект, наречен "Стартъп виза";
- Издадени 3 бр. Решения за отказ от издаване на удостоверение "Стартъп виза";
- В процес на разглеждане е 1 бр. Заявление за издаване на удостоверение за високотехнологичен и/или иновативен проект.

Също така през 2024 г. са постъпили и 3 броя Заявления за удължаване на издадени през 2023 г. удостоверения „Стартъп виза“, като за същите са:

- Издадени 3 бр. Решения за удължаване на срока на удостоверенията с още две години.

6. Търговски дружества с над 50% държавно участие, правата на държавата в капитала на които се упражняват от министъра на иновациите и растежа

Търговските дружества, правата на държавата в капитала на които се упражняват от министъра на иновациите и растежа са: „Българска банка за развитие“ ЕАД; „София Тех Парк“ АД и „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД.

„Българска банка за развитие“ ЕАД (ББР) е кредитна институция, чието устройство и дейност са уредени със Закона за Българската банка за развитие (ЗББР). ББР е единствената държавна търговска банка, 100% собственост на българската държава. На основание чл. 5, ал. 2 от ЗББР, правата на държавата в капитала на банката се упражняват от министъра на иновациите и растежа. Капиталът на банката възлиза на 1 135 500 000 лв. Съгласно чл. 5, ал. 1 от ЗББР, банката има двустепенна система на управление (Надзорен съвет и Управителен съвет).

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

- Изготвени и утвърдени със Заповед на министъра на иновациите и растежа:
  - Вътрешни правила за подбор, приемственост и оценка на пригодността на Надзорния съвет на „Българска банка за развитие“ ЕАД (Заповед № РД-14-222/07.06.2024 г.);
  - Процедура за оценка на работата на членовете на Надзорния съвет на „Българска банка за развитие“ ЕАД (Заповед № РД-14-255/27.06.2024 г.);
- Прието Решение № 389 на МС от 07.06.2024 г. за одобрение на Стратегия за дейността на „Българска банка за развитие“ ЕАД за периода 2024 - 2026 г.;
- Изменен Устав на „Българска банка за развитие“ ЕАД;
- Увеличаване на състава на Надзорния съвет на ББР с още един член;
- Изменен статут на Одитния комитет на ББР;
- Одобрени Годишен финансов отчет на ББР за 2023 г. на индивидуална и консолидирана основа и освобождаване от отговорност на членовете на Надзорния и Управителния съвет на ББР за дейността им през 2023 г.;
- Приета Методика за възнагражденията на НС на ББР (Заповед № РД-02-17-4/07.06.2024);

- Назначени одитори, които да извършат независим финансов одит на ГФО 2024 г. на ББР;
- Анализирани и приети 3 броя тримесечни отчети.

„София Тех Парк“ АД (СТП) е акционерно дружество с държавно участие в капитала – публично предприятие по смисъла на Закона за публичните предприятия. Министърът на иновациите и растежа е определен да упражнява правата на държавата в капитала на СТП съгласно Разпореждане № 3 на Министерския съвет от 25.02.2022 г. Системата на управление на дружеството е двустепенна, с Надзорен съвет и Управителен съвет. След извършено увеличение на капитала в размер на 3 939 900 лв., съобразно заложеното в бюджета на МИР за 2024 г., с решение на Общото събрание на акционерите от 26.11.2024 г. и въз основа на Решение № 756 на Министерския съвет от 06.11.2024 г., капиталът на „София Тех Парк“ АД е в размер на 104 989 724 лева и е разпределен, както следва:

- Министерството на иновациите и растежа притежава 93.33%;
- „Държавна консолидационна компания“ ЕАД притежава 2.86%;
- „София Тех Парк“ АД притежава 3.81% (обратно изкупени акции).

Средствата от увеличението на капитала се използват от „София Тех Парк“ АД целево за заплащане на експлоатационните разходи за 2024 г. на Суперкомпютър Discoverer (PetaSC – Bulgaria) и за разходи по дейностите за надграждането му. Обобщена справка за отчетените експлоатационни разходи, включително поддръжка на Суперкомпютър Discoverer PetaSC Bulgaria за периода 01.01-31.12.2024 г. (възлизаци общо в размер на 3 913 944,47 лв. с ДДС), както и Обобщена справка за разходи по надграждане на Суперкомпютър Discoverer PetaSC Bulgaria за периода 01.01-31.12.2024 г. Discoverer+ (общо в размер на 349 970,70 лв.) са представени с писмо рег. № 26-00-435-5/20.01.2025 г.

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

- Увеличено акционерно участие на държавата в капитала на СТП за покриване на разходи за Суперкомпютър Discoverer (PetaSC – Bulgaria);
- Одобрен Годишен финансов отчет на СТП за 2023 г.;
- Освобождаване от отговорност на членовете на УС и НС на СТП за 2022 г. и 2023 г.;
- Одобрена Бизнес програма на "София Тех Парк" АД за периода 2024–2026 г.;
- Увеличаване на състава на Надзорния съвет на СТП с още двама члена;
- Назначен регистриран одитор за проверка и заверка на ГФО на СТП за финансовата 2024 г.;
- Анализирани и приети 3 броя тримесечни отчети.

„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) е еднолично акционерно дружество с държавно участие в капитала – публично предприятие по смисъла на Закона за публичните предприятия. Дружеството е учредено в изпълнение на Разпореждане № 3 от 22 юли 2015 г. на Министерския съвет. Едноличен собственик на капитала, на стойност 2 109 764 лв., е държавата чрез Министерството на иновациите и растежа. С Разпореждане № 11 на Министерския съвет от 05.10.2022 г. министърът на иновациите и растежа е определен да упражнява пряко правата на държавата като едноличен собственик на капитала на ФМФИБ и е изменен Уставът на Дружеството, като системата на управление е променена от едностепенна на двустепенна с Надзорен и Управителен съвет, всеки в състав от трима членове с мандат 3 години.

През отчетния период са изпълнени следните ключови дейности:

➤ Приет отчет за изпълнение на Бизнес програмата на ФМФИБ за 2023 г. и годишна самооценка за 2023 г. на дейността и ефективността на органите за управление и контрол;

➤ Одобрен годишен финансов отчет на ФМФИБ за 2023 г., както и освобождаване от отговорност на членовете на УС и НС на ФМФИБ за дейностите им през 2023 г.

➤ Одобрена Бизнес програма на ФМФИБ за периода 2024–2026 г.;

➤ Назначен регистриран одитор на ГФО на ФМФИБ за 2024 г.;

➤ Изменен Показател № 4, прилаган за образуване на балната оценка на възнаграждения на членовете на УС и НС на ФМФИБ;

➤ Анализирани и приети 3 броя тримесечни отчети.

7. Дейности в изпълнение на т. 4 и 5 от чл. 25 на УП на МИР

Във връзка с осъществяването на международна дейност, включително дейности, свързани с външноикономически отношения, участие на страната в международни организации и в органите и институциите на Европейския съюз, през отчетния период са извършени следните дейности:

➤ Принос в подготовката и подписването на Меморандум за разбирателство между Министерството на иновациите и растежа на Република България и Министерството на цифровото развитие и транспорта на Република Азербайджан за сътрудничество в областта на технологичните иновации;

➤ Подготвени и изпратени за одобрение меморандуми за сътрудничество с Република Хърватска и Щата Калифорния, САЩ, Република Гърция, Арабска република Египет, Република Словения, Република Финландия и Република Хърватия;

➤ Подготовка на българското участие в Срещата на върха във Вилнюс както и участие в процеса на съгласуване на т.нар. Заключителна декларация по инициативата „Три морета“, съвместно с Президентската институция - Срещата на високо ниво и бизнес-форума, 11 април 2024 г. Вилнюс;

➤ Участие при отразяване на промените в проекта на договор между Република България и DAIWA LEASE, във връзка с участието на страната в Световното изложение ЕКСПО 2025 в гр. Осака, Япония;

➤ Подготвен пакет документи и прието Решение № 586 от 08.08.2024 г. на МС за организиране на участието на Република България в събитията в рамките на програмата на българския павилион по време на 29-та сесия на Конференцията на страните към Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменението на климата (РКООНИК) в периода 11-22 ноември 2024 г. в Баку, Азербайджан.

3. Управление, изпълнение, мониторинг и оценка на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020, програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 и Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

За изпълнение на целите по програмата са стартирали мерки на обща стойност 3,579¹ млрд. лв., което представлява 110% от бюджета на ОПИК и ОПИМСП.

Регистрираната динамика в постигането на конкретните стойности на заложените по ОПИК индикатори за резултат показва умерен напредък, като е налице постигане на целевите стойности по част от индикаторите за резултат – „Дял на иновативните предприятия“, „Предприятия, които не са в ликвидация за период от 3 месеца след приключване на проекта“, „Обем на износа на стоки и услуги, реализиран от МСП“, „Производителност на МСП“, „МСП, които са възобновили или запазили дейността си три месеца след възстановяване на условията за работа на бизнеса“ и „Енергийна интензивност на икономиката“.

Съгласно направената оценка по модела СИБИЛА 3.0, в резултат на изпълнението на ПКИП, в края на 2024 г. по реализираните интервенции се отчитат някои

---

¹ В сумата са включени средствата по финансови инструменти и одобрени стратегии за WOMP.

краткосрочни ефекти по основните макроикономически показатели, като най-значително е отражението върху частните инвестиции (0.5%), последвано от ефектите върху частно потребление (0.3%) и БВП (0.2%).

Наблюдава се слабо увеличение на вноса 0.2% спрямо сценария без средства от ЕС, което се обяснява със спецификата на програмата и нейната насоченост към подкрепа за предприятията и високотехнологичните компании за научни изследвания, развойна дейност, внедряване на иновативни решения за производството, дигитализация и модернизация на семейните предприятия. Ръстът в частните инвестиции, както и очакваният ръст на износа, от своя страна, е свързан в определена степен и с нарастване на вноса на стоки за междинно потребление, които не са налични на местния пазар. В дългосрочен план, нетният ефект върху платежния баланс на страната се очаква да е положителен, тъй като износет ще нараства с по-високи темпове от вноса, което ще е резултат от направените инвестиции по програмата за подкрепа на дейности за увеличаване на експортния потенциал, както и нарасналото производство. Нетният ефект върху бюджетния баланс не е отрицателен, въпреки необходимостта от съфинансиране на някои от интервенциите по програмата.

В средносрочен план сред най-значимите ефекти по отношение на макроикономическата среда в страната се очаква да бъдат тези по линия на увеличаване на частните инвестиции в резултат на изпълнението на програмата, като подобни ефекти се наблюдават дори в краткосрочен план, оценени кумулативно на 0.5% към края на 2024 г. Част от ефектите по линия на нарастване на заетостта (0.1%) също са свързани с разкриване на висококвалифицирани работни места във връзка с инвестициите в иновации.

В дългосрочен план ще се наблюдават и допълнителни ефекти от интервенциите по двете програми, свързани с увеличеното производство. Подобрените конкурентни позиции ще доведат до по-съществено увеличение на износа и по-високи приходи в бюджета. Увеличеното търсене на стоки за междинно потребление, в случай че е насочено към местния пазар, също така ще доведе до нарастване на производството в други сектори на икономиката.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. Управление, изпълнение, мониторинг и оценка на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

В рамките на писмена процедура за неприсъствено вземане на решение, проведена в периода 13-30 септември 2024 г., КН на ПКИП е одобрил изменение на ОПИК 2014-2020 г., с което се дава възможност за прилагането на 100 % ставка на съфинансиране на приноса от ЕС за разходите, включени в заявления за плащане към ЕК през 10-та счетоводна година по приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“. Изменението е съгласно възможността, която предоставя разпоредбата на чл. 14 от Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 година за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP).

➤ Дефинира и разработва критерии за избор на операции по отделните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на приоритетните оси на Оперативната програма.

Неприложимо за периода. Изпълнението на договорите по ОПИК приключи на 31.12.2023 г. и в тази връзка са извършвани основно дейности по преглед и верификация на отчетите по последните приключени договори.

➤ Сформира оценителни комисии по обявени процедури за подбор на проекти.

Неприложимо за периода.

Приключили оценки по обявени процедури и сключени договори по ОПИК, ПКИП и НПВУ:

● **BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“ (НПВУ):**

В рамките на отчетния период по процедурата са сключени нови 26 административни договора. С тях общият брой на договорите по процедурата достигна 1594 броя административни договори с размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по тях на стойност 30 537 194 лв.

● **BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“ (НПВУ):**

През отчетния период по процедурата са сключени 2 броя нови административни договори, с които общият брой на сключените договори по процедурата достигна 384

броя, с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ, възлиза на 107 936 698,10 лв.

BG-RRP-3.007 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG““ (НПВУ):

През отчетния период, процесът по оценка на постъпилите по процедурата 20 бр. проектни предложения е приключен, като на 11.06.2024 г. са публикувани официално резултатите. Класирани са 15 предложения, чиито заявен размер на безвъзмездно финансиране възлиза на обща стойност от 250 768 779,25 лева. Предвид определения общ размер на средствата по процедурата в размер на 212 500 000 лева СНД може да финансира 11 проекта с размер на помощта 206 551 434 лева, а 4 предложения за изпълнение на инвестиции на стойност на 52 297 738,03 лева, преминали техническа и финансова оценка, са включени в списък с резервни предложения.

В резултат от проведеното по процедурата договаряне са сключени 11 бр. административни договори за предоставяне на средства от Механизма на обща стойност в размер на 206 551 434,04 лева.

С цел осигуряване на допълнителни средства за финансиране на част от индустриалните паркове, включени в списъка с резервни предложения за изпълнение на инвестиции се подготвя предложение до МФ за прехвърляне на средства от инвестиция С3.12 „Програма за икономическа трансформация“ към инвестиция С3.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG““ и сключване на допълнително споразумение към Оперативно споразумение СПОР-28 от 23.03.2023 г. за изпълнение на инвестиция С3.11 и Оперативно споразумение СПОР-33/30.03.2023 г. за изпълнение на инвестиция С3.12 по НПВУ.

BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията“ (НПВУ):

В рамките на отчетния период е приключена, оценката на постъпилите по процедурата и включени в оценителна сесия 859 броя предложения за изпълнение на инвестиции. Изготвеният от оценителната комисия Оценителен доклад е одобрен от Ръководителя на СНД. Предложени за финансиране са общо 375 броя на кандидати, развиващи основната си икономическа дейност или осъществяващи допълнителна икономическа дейност, която формира не по-малко от 20 % от нетните им приходи от продажби за 2022 г. в сектор С „Преработваща промишленост“, съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008). Други 403 броя предложения

са класирани в съставените по процедурата резервни списъци поради липсата на достатъчен свободен финансов ресурс по бюджета на процедурата.

Проведена е процедура на договаряне. Сключени са 382 бр. договора с обща стойност на предоставеното по тях финансиране от Механизма в размер на 172 433 724,28 лева.

BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“ (ПКИП):

Процедурата е обявена на 15.01.2024 г. с краен срок за кандидатстване 15.05.2024 г. Общият бюджет на процедурата е в размер на 127 000 000 лева.

В рамките на крайния срок за кандидатстване е извършена оценка на постъпилите и включени в оценителната сесия 478 проектни предложения. Изготвеният от оценителната комисия Оценителен доклад е одобрен от Ръководителя на УО.

Предложени за финансиране са 317 броя проектни предложения с размер на БФП на стойност 90 804 991,48 лева. Други 92 броя проектни предложения са класирани в съставените по процедурата резервни списъци поради липсата на наличен свободен финансов ресурс от бюджета на процедурата за съответния регион/приоритетна цел/категория на предприятието, по които са кандидатствали. По процедурата предстои провеждане на договаряне с предложените за финансиране кандидати.

BG16RFPR001-1.003 „Внедряване на иновации в предприятията“ (ПКИП):

В рамките на крайния срок за кандидатстване е извършена оценка на постъпилите, включени в оценителната сесия и неотделени до приключване на работата по оценка общо 666 проектни предложения. Изготвеният от оценителната комисия Оценителен доклад е одобрен от Ръководителя на УО.

Предложени за финансиране са 531 броя проектни предложения с размер на БФП на стойност 90 804 991,48 лева. Други 50 броя проектни предложения са класирани в съставените по процедурата резервни списъци поради липсата на наличен свободен финансов ресурс от бюджета на процедурата за съответния регион/приоритетна цел/категория на предприятието, по които са кандидатствали.

След взето решение от Комитета за наблюдение на ПКИП бюджетът на процедурата, в рамките на региони/приоритетна цел и категория на предприятието по които са съставени резервни списъци е увеличен, с което е осигурено финансиране и за класираните в резервните списъци 50 броя проектни предложения.

В резултат на проведеното по процедурата договаряне са сключени общо 560 броя административни договора с обща стойност на предоставената по тях БФП от 214 335 336,21 лева.

BG16RFOP002-1.004 „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите“ (ПКИП):

В рамките на крайния срок за кандидатстване по процедурата (16.09.2024 г.) са постъпили 2 769 бр. проектни предложения, с общ размер на заявената безвъзмездна финансова помощ от 272 672 713,90 лв.

Процедурата се намира в процес на оценка, като е извършена оценката на административното съответствие и допустимостта на проектните предложения и е стартирана техническата и финансова оценка.

Процедура чрез директно предоставяне BG16RFPR001-1.006 „Утвърждаване на България като конкурентна инвестиционна дестинация чрез подкрепа на дейността на Българска Агенция за инвестиции (БАИ)“ (ПКИП):

Проектното предложение на конкретния бенефициент е подадено на 22.07.2024 г. За извършване на оценката е назначена оценителна комисия. Оценката по процедурата е приключила след съгласуване от страна на конкретния бенефициент - Българска Агенция за инвестиции (БАИ) на проектното предложение по реда на чл. 7в, ал. 2, т. 10 на Закона за електронното управление и получаване на положително становище от Министъра на електронното управление.

Докладът от работата на Оценителната комисия е одобрен от Ръководителя на УО на ПКИП на 26.11.2024 г. Общият размер на одобрената за предоставяне БФП е в размер на 6 999 982,80 лева. В процес на сключване е административния договор за предоставяне на БФП с конкретния бенефициент.

➤ Осъществява предварителен контрол на оценителните доклади, отразяващи работата на оценителните комисии за извършване на оценка на проектните предложения по процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За отчетния период 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. е осъществен предварителен контрол на оценителни доклади:

- 1 бр. предварителен контрол на оценителен доклад по процедура BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията“ по ПВУ;
- 1 бр. предварителен контрол на оценителен доклад по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR002-1.001 „Допълващо финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове“ по приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“, Специфична цел RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР) на

програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“.

- 1 бр. предварителен контрол на оценителния доклад по процедура BG-RRP-3.007 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“);

- 1 бр. предварителен контрол на оценителен доклад по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFPR001-1.003 „Внедряване на иновации в предприятията“;

- 1 бр. предварителен контрол на оценителен доклад по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“;

- 1 бр. предварителен контрол на оценителен доклад по процедура № BG-RRP-3.004 „Технологична модернизация“.

➤ Управление, контрол, мониторинг и отчетност на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ и проверки на място по процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Експертите от главна дирекция ЕФК са извършили следните дейности:

- ✓ Провеждане на 503 проверки на място по ОПИК;

- ✓ Връчени одитни доклади и доклади от проверки на място:

- 1 бр. окончателен доклад от извършен Седми системен одит за увереност относно ефективното функциониране на системите, използвани за управление, наблюдение и счетоводство на оперативните програми за програмен период 2014-2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, Фонд „Вътрешна сигурност“, Фонд „Убежище, миграция и интеграция“, на програмите Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 и Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление, и програмите на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм;

- 1 бр. предварителен доклад за извършен планов одитен ангажимент от Дирекция „Вътрешен одит“ № 2403/У;

- 1 бр. окончателен доклад за извършен планов одитен ангажимент от Дирекция „Вътрешен одит“ с № 2403/У;

- 1 бр. предварителен доклад от извършен планов одитен ангажимент за даване на увереност № ОА – 2401/У по отношение на процедура BG16RFOP002-3.004

„Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите“, извършен от Дирекция „Вътрешен одит“.

- 1 бр. окончателен доклад от извършен планов одитен ангажимент за даване на увереност № ОА – 2401/У по отношение на процедура BG16RFOP002-3.004 „Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите“, извършен от Дирекция „Вътрешен одит“.

- 2 бр. предварителни одитни доклади от одита на операциите по ПКИП за трета счетоводна година, извършен от ИА ОСЕС;

- 2 бр. окончателни одитни доклади от одита на операциите по ПКИП за трета счетоводна година, извършен от ИА ОСЕС;

- 2 бр. предварителни доклади за резултатите от проверката на проекти от извършен одит на операциите от ИА ОСЕС по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ), обхващащ декларираните разходи през периода 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г.

- 2 бр. окончателни доклади за резултатите от проверката на проекти от извършен одит на операциите от ИА ОСЕС по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ), обхващащ декларираните разходи през периода 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г.

- 1 бр. предварителен одитен доклад от извършен от Сметна палата на РБ одит на изпълнението „Европейски средства за научни изследвания, иновации и дигитализация“ за периода от 01.01.2020 г. – 31.12.2022 г.

- 1 бр. окончателен одитен доклад от извършен от Сметна палата на РБ одит на изпълнението „Европейски средства за научни изследвания, иновации и дигитализация“ за периода от 01.01.2020 г. – 31.12.2022 г.

- 1 бр. предварителен доклад от извършен от ИА ОСЕС одит на системите по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“.

- 1 бр. окончателен доклад от извършен от ИА ОСЕС одит на системите по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“.

- 1 бр. предварителен одитен доклад от извършен от Одитния орган системен одит за проследяване на изпълнението на препоръките, дадени в Трети системен одит по Плана за възстановяване и устойчивост.

- 1 бр. окончателен одитен доклад от извършен от Одитния орган системен одит за проследяване на изпълнението на препоръките, дадени в Трети системен одит по Плана за възстановяване и устойчивост.

- 1 бр. предварителен доклад от извършен от ИА ОСЕС Трети системен одит на Управляващия орган на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия” 2014-2020.

- 1 бр. окончателен доклад от извършен от ИА ОСЕС Трети системен одит на Управляващия орган на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия” 2014-2020.

- ✓ Регистрирани сигнали за нередности - 200 бр. по ОПИК и 26 бр. по НПВУ и 1 бр. по ПКИП;

- ✓ Регистрирани нередности - 190 бр.;

Възражения/жалби - Проверка основателността на възражения, подадени от кандидати, чиито предложения са включени в Списък с предложенията за изпълнение на инвестиция, които не се допускат до техническа и финансова оценка по процедура за предоставяне на безвъзмездни средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели № BG-RRP-3.007 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“) – 7 бр.;

- ✓ Извършване на проверка на основателността на постъпилите възражения по процедура BG16RFPR001-1.003 „Внедряване на иновации в предприятията“ – 14 бр.;

- ✓ Извършване на проверка на основателността на постъпилите възражения по процедура 1.001 „Разработване на иновации в предприятията“ – 9 бр.

Приоритет 3 „Техническа помощ“ на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ (ПКИП) 2021-2027:

В изпълнение са 4 броя бюджетни линии за периода 01.01.2023 г.- 31.12.2029 г. В рамките на отчетния период текущо се извършва координация, управление, контрол и отчитане в ИСУН 2020 на договорите с изпълнители, сключени след провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки. Изготвен е план за 2024 г. с идентифицираните в ГД ЕФК процедури за възлагане на обществени поръчки.

Чрез одобрените бюджетни линии се осигурява финансиране на подкрепа за ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и подбора на проекти, и контрола на ПКИП. Предоставя се адекватна и навременна информация на обществото относно

възможностите за финансиране на ПКИП, критериите, правилата и процедурите за участие и нейното изпълнение. Финансират се основни и допълнителни възнаграждения на служителите на УО и всички други съпътстващи ги разходи съгласно националното законодателство и съществуващите добри практики по ПКИП. Както и се изготвя оценка на изпълнението на програмата.

➤ Финансово управление и плащания по договорите за безвъзмездна помощ:

ОПИК

През отчетния период са извършени плащания на стойност 44 017 116,03 лв.(платени - възстановени средства), като 523 808,37 лв. са по Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“, 45 214 519,26 лв. по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ 3 016 243,00 лв. по Приоритетна ос 6 „Възстановяване на МСП“ и 504 656,00 лв. по Приоритетна ос 7 Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE)“. Възстановени са средства както следва: 101 587,06 лв. по Приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност“, 4 075 429,65 лв. по Приоритетна ос 4 „Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ“ и 1 065 093,89 лв. по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“.

ПКИП

През отчетния период са извършени плащания на стойност 19 876 778,19 лв., като 4 684 909,34 лв. са по Приоритетна ос 1 „Иновации и растеж“ и 15 191 868,85 лв. по Приоритетна ос 3 „Техническа помощ“.

НПВУ

През отчетния период са извършени плащания на стойност 286 657 845,68 лв., като 3 935 435,16 лв. са по Инвестиция КЗ.И1 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG")“ и 282 722 410,52 лв. по Инвестиция КЗ.И2 „Програма за икономическа трансформация“.

➤ Изготвя и координира годишни и окончателни доклади за изпълнението на оперативната програма и ги представя пред Европейската комисия;

Предстои финално отчитане на изпълнението на програмата към Европейската комисия.

- Дейности за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация на програмите с цел повишаване нивото на информираност на българското общество относно въздействието, постигнатите резултати и ползите от Кохезионната политика и финансираните от Европейските фондове проекти и програми:

➤ Организиране на публични и информационни събития – информационни кампании, семинари, кръгли маси, конференции, изложби, изложения, семинари за стимулиране на публичната подкрепа и отговорност за предлаганите инвестиции.

През 2024 г. от ГД ЕФК като Управляващ орган са проведени следните дейности за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация на програмите:

- Организиране и провеждане на информационна кампания по процедура „Разработване на иновации в МПС“ в гр. Враца, Видин, Велико Търново, Русе, Варна, Стара Загора, Бургас и Благоевград;

- Организиране и провеждане на информационни дни по процедура BG16RFPR001-1.004 „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите” по ПК ИП в гр. Благоевград, гр. Монтана, Търговище, Добрич, Пловдив и Хасково;

- Организиране и провеждане на он-лайн информационен ден по процедура „Внедряване на иновации в МПС“;

- Подпомагане организацията на международен форум за представяне на програмите;

- Организиране, координиране и провеждане на заключителното събитие по ОПИК, на 03.06.2024 г. с участие на представители на Европейската комисия, Управляващи органи, министерства, представители на бизнес и научни организации, медии и др. ;

- Подготовка, съгласуване и представяне в дирекция ЦКЗ в МФ и Европейската комисия на синтезирана информация относно осезаеми резултати и постигнати основни индикатори от изпълнението на мерките по ОПРКБИ 2007-2013 и ОПИК 2014-2020 с предложения за успешни, обществено значими проекти и добри практики, подходящи за комуникиране на широката общественост с цел повишаване на информираността на българските граждани за резултатите от инвестициите, финансирани от кохезионната политика на ЕС на национално, регионално и местно/общинско ниво:

- Подготовка, съгласуване и представяне на ЦКЗ в МФ и ЕК предложения за 6 ключови постижения/резултата/добри практики от финансирането от ОПРКБИ 2007-2013 и ОПИК 2014-2020 – с кратко описание на проектите, основните цели и постигнатите резултати.

- Идентифициране, подготовка, съгласуване и номиниране за участие и регистрация на 5 успешни проектни предложения за конкурс Regio Stars 2024 на ЕК, с кратка аргументация на английски език защо всеки проект е подходяща кандидатура,

комуникация с бенефициентите, подготовка и предоставяне на визуални материали за добрите практики;

- Организация и съдействие по заснемане на видео материали с добри практики на бенефициенти на ОПИК 2014-2021;

- Организация и участие в представянето на българския финалист в конкурса на ЕК – Regiostars 2004 в Брюксел; вкл. чрез организиране и заснемане на 13-ти епизод на под-каст, на тема: „Българска компания „Swipe.BG” – единствен финалист за България на престижния конкурс на Европейската комисия RegioStars 2024“;

- Участие в съвместно хибридно събитие на представителството на ЕК в България и представяне на резултатите от изпълнението на ПВУ пред заинтересовани страни ;

- Участие в „Life cycle challenges of start- up“;

- Организиране и логистично обезпечаване на 4 броя Комитети за наблюдение на ПКИП и ПНИИДИТ;

- Участие в събитие за представяне на „Новите възможности за бизнес растеж и иновации с помощта на европейски и национални програми“.

През отчетния период са изготвени отчети по Годишните планове за действие за 2023 г. и Годишни планове за действие за 2024 г. и за 2025 г. по ПКИП и ПНИИДИТ в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2021 - 2027. Годишните доклади са одобрени от Дирекция „Централно координационно звено“ на Министерство на финансите.

➤ Повишаване нивото на информираност на българското общество относно въздействието и ползите от Кохезионната политика и финансираните от Европейските фондове проекти и програми чрез популяризиране и разпространение на документация, информация и материали, свързани с изпълнението на ОПИК, ПКИП, ПНИИДИТ и ПВУ:

- Популяризиране на ПКИП и ПНИИДИТ, чрез излъчването на 11 925 броя рекламни аудио клипа в ел. медии /радиа/;

- През отчетния период са сключени и са в процес на изпълнение 18 договори с медии за популяризиране на програмите;

Популяризиране на ПКИП, ПНИИДИТ и ПВУ, чрез изработката и излъчването на 5 броя подкаста по сключен договор с „София Тех Парк“ АД;

- Изработка на 6 бр. рекламни аудио-визуални клипа по програмите и ПВУ и публикуването им в социалните мрежи и на интернет страницата на МИР;

- Регулярно публикуване на информация в социалните медии – ФБ, YouTube и LinkedIn, достигнало до над 5 хил. потребители;

- Регулярно актуализиране и поддръжка на подстраниците на ПКИП и ПНИИДИТ на интернет страницата на МИР, както и на федерираните портали на програмите като ключов комуникационен канал:

- Участия в предавания, разработване и разпространение на информационни филми и клипове, реклами и други медийни събития;

- Отразяване на публични изяви на ръководството на ГД ЕФК и публикуване на информацията в комуникационните канали на ГД ЕФК;

- Участие на комуникационни експерти в отдел „Публичност и техническа помощ“ в заседания и работни срещи на постоянната междуведомствената работна група по комуникация и публичност - част от мрежата за комуникация и публичност на Европейската комисия за обсъждане на текущите и предстоящи съвместни дейности и обмяна на опит и добри практики по изпълнение на цялостната, одобрена от ЕК концепция за комуникиране на резултатите от програмен период 2014 – 2020 и повишаване на нивото на информираност на българското общество относно въздействието и ползите от финансираните от Европейските фондове проекти и програми;

➤ Повишаване на административния капацитет на Управляващия орган, кандидатите и бенефициентите за качествено и ефективно управление и изпълнение на програмите и проектите:

• През периода 65 служители от ГД ЕФК са участвали в 23 броя обучения в страната по теми свързани с управлението на средствата на ЕСИФ и други, свързани с функциите на изпълняваната длъжност.

• Организирана и проведена изнесена работна среща в гр. Правец на служителите на ГД ЕФК на теми: „Нов подход на ОСЕС по отношение третирането по избор на изпълнител“ и „Предстоящи задачи по ПКИП 2023-2027 за второ тримесечие на 2024 г. “;

• Участие на ГД ЕФК като Управляващ орган в процеса на разработване на Национална пътна карта за развитие на административния капацитет за управление на средствата от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г. със становища и при обсъждане на форуми с участие на ОИСР и ЕК на действията, предвидени в проекта на Пътна карта и механизмите за изпълнението ѝ.

➤ Дейности по осигуряване на ефективното, ефикасното изпълнение на функциите на ГДЕФК като УО, свързани с планирането, управлението, изпълнението, наблюдението и контрола на програмите:

Ефективно и ефикасно управление, изпълнение и отчитане в ИСУН2020 на бюджетните линии по Техническа помощ на програмите и ПВУ.

Извършена обща координация в ГД ЕФК на планирането и провеждането на процедури/ред за възлагане на обществени поръчки, като през отчетния период с цел осигуряване на дейността на ГД ЕФК са изготвени следните предложения за подготовка на обществени поръчки с предмет:

- „Логистично и техническо обезпечаване на мероприятия/събития, включително Комитет за наблюдение и тематична работна група и за обучения на бенефициенти на ПКПП и на бенефициенти на ПВУ“;

-“Изготвяне на технически доклади, за удостоверяване на спазването на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) по инвестиция С2.11 „Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации“; инвестиция С3.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции ("AttractInvestBG")“ и инвестиция С3.12 „Програма за икономическа трансформация“ от НПВУ, относно които ГД ЕФК е определена за Снд“;

- „Поддръжка на автомобилите на МИР по 2 обособени позиции“ за обособена позиция 1 „Доставка на резервни части, поддръжка и ремонт на автомобилите на МИР“;

- „Укрепване на капацитета на ГД ЕФК и други целеви групи чрез организиране, провеждане и осигуряване на участието в обучения, семинари, посещения и международни мероприятия по 3 обособени позиции“;

- „Доставка и гаранционен сервиз на компютърно оборудване, непрекъсваеми токозахранващи източници (UPS) и офис техника“

- „Изготвяне и разпространение на рекламни-информационни материали в печатни и интернет издания за популяризиране на Програма "Конкурентоспособност и иновации в предприятията" 2021-2027 (ПКПП) и Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ)“;

- „Изготвяне на ръководство включващо цялостна визуална идентичност, шаблон за презентиране и практическо представяне на продуктите от изпълнената услуга“;

- „Извършване на последваща оценка на резултатите и въздействието от изпълнението на оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 (ОПИК)“;

- „Дизайн и изработване на рекламни и печатни информационни материали за популяризиране на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“

2021-2027 г., Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ и Националния план за възстановяване и устойчивост“;

- „Разработване на процедура за оценка на риска при проекти изпълнявани по Националния план за възстановяване и устойчивост; Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ (ПКИП) 2021-2027 и Програма "Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация" (ПНИИДИТ) 2021-2027“;

За осигуряване на дейността на ГД ЕФК, през отчетния период са предприети действия и осигурени чрез избор на изпълнител, следните услуги: доставка на вода, предоставяне на фиксирани телефонни услуги, предоставяне на мобилни телефонни услуги, осигуряване на устни и писмени преводи, автомобилно гориво, осигуряване на застраховки Каско, ГО и Злополука на местата за автомобилите, доставка на нови зимни и летни автомобилни гуми, тонери, копирна хартия и канцеларски материали, наето е архивохранилище и са осигурени услуги по архивиране на документи, демонтиране на съществуващи, изработка, доставка и монтаж на вътрешни щори, достъп до правните информационни системи web АПИС.

Чрез изготвени и подписани 2 бр. тристранни споразумения между ИАНМСП, МИР и изпълнителя на Договор № ОА-1-1/09.01.2024 г. е осигурено ползване от МИР на сключения между ИАНМСП и „Бенеavent“ ЕООД договор с предмет „Услуги по осигуряване на логистика за провеждане на събития,, конкретно за провеждането на Комитета за наблюдение, с което е осигурено безпроблемно провеждане на 2 бр. заседания на КН на ПКИП и 2 бр. заседания на КН на ПНИИДИТ.

Актуализирана е изготвената за нуждите на ГД ЕФК, МИР, Методика за разпределение на финансираните от съответните ЕФ и Механизма за възстановяване и устойчивост административни разходи на ГД ЕФК, във връзка с изпълнение на функциите ѝ като УО на ОПИК, ПКИП, ПНИИДИТ и СНД по НПВУ и Анализ на заетостта на служителите в ГД ЕФК при едновременно изпълнение на посочените дейности за периода 01.01.2024 - 31.12.2029 г.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Финансово управление и отчитане на възстановени суми по нередности;

През отчетния период са възстановени суми по нередности в размер на 608 265,38 лв.

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по бюджетната програма според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите.

3.1. Мерки, финансирани по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК)

1. Подкрепа за иновации в предприятията за разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2014-2020 г.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за МСП и големи предприятия за инвестиционна подкрепа, консултантски и помощни услуги за разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели.

2. Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството

➤ Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за насърчаване на предприемачеството в области, свързани с европейски и регионални предизвикателства.

➤ Дялови и квазидялови инвестиции, осигуряващи начален капитал, капитал за стартиращи предприятия и предприятия в ранна фаза на развитие

На 31.12.2023 г. приключи инвестиционния период по инструментите „Фонд за ускоряване и начално финансиране“ и „Фонд за рисков капитал“. През отчетния период беше извършена проверка на представените годишни доклади за напредъка във връзка с изпълнението на финансовите споразумения между УО на ОПИК и ФМФИБ ЕАД, включващи данни с натрупване до 31.12.2023 г. В резултат от проверките, УО верифицира изплатени допустими разходи по смисъла на чл.42, ал.1, ал.2 и ал.3 от Регламент 1303/2013 г., които подаде в Междинен доклад по сертификация № 10/6/14.06.2024 г. за счетоводна година 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г. През 2024 г. финансовите инструменти са в активен период на управление на изпълнението, като основен фокус на финансовите посредници е наблюдение и подкрепа на изпълнението на инвестициите на крайните получатели съгласно финансираните бизнес планове и отчитане на техния напредък.

3. Инвестиции за растеж чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

➤ Процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за технологично обновление на МСП и развитие на клъстерите.

4. Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU)

Дългов инструмент: Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19 /Програма „Възстановяване“.

Целта на инструмента бе да подпомогне бизнеса чрез банково кредитиране за покриване на непосредствените нужди от оборотни и/или инвестиционни средства, настъпили като следствие от COVID-19 пандемията. На 31.12.2023 г. приключи периодът на отпускане на нови кредити, като по данни на ФМФИБ към 31.12.2023 г. са договорени 1 374 кредити с 1304 предприятия, като гарантираният обем на портфейла е 536,39 млн. лв., които са усвоени напълно, а размерът на издадената гаранция е 199,81 млн. лева.

През отчетния период беше извършена проверка на представените годишни доклади за напредъка във връзка с изпълнението на финансовите споразумения между УО на ОПИК и ФМФИБ ЕАД, включващи данни с натрупване до 31.12.2023 г. В резултат от проверките, УО верифицира изплатени допустими разходи по смисъла на чл.42, ал.1, ал.2 и ал.3 от Регламент 1303/2013 г., които подаде в Междинен доклад по сертификация № 10/6/14.06.2024 г. за счетоводна година 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г.

Процедура BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“

- сключени общо 842 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 70 342 536,86 лв.;

- прекратени 114 договора за безвъзмездна финансова помощ;

- 1 договор е в процес на изпълнение;

- приключили 727 договора за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);

- изплатени по процедурата общо 68 029 115,16 лв. безвъзмездна финансова помощ, от тях 3 016 243,00 през отчетния период;

- през отчетния период са постъпили 5 финални отчета за плащане;
- през отчетния период са извършени 15 проверки на място.

➤ Дялови и квазидялови инвестиции за подпомагане на предприятия с висок потенциал за растеж.

На 31.12.2023 г. приключи инвестиционния период по инструмент „Фонд Мецанин/Растеж“. През отчетния период беше извършена проверка на представените годишни доклади за напредъка във връзка с изпълнението на финансовите споразумения между УО на ОПИК и ФМФИБ ЕАД, включващи данни с натрупване до 31.12.2023 г. В резултат от проверките, УО верифицира изплатени допустими разходи по смисъла на чл.42, ал.1, ал.2 и ал.3 от Регламент 1303/2013 г., които подаде в Междинен доклад по сертификация № 10/6/14.06.2024 г. за счетоводна година 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г. През 2024 г. финансовите инструменти са в активен период на управление на изпълнението, като основен фокус на финансовите посредници е наблюдение и подкрепа на изпълнението на инвестициите на крайните получатели съгласно финансираните бизнес планове и отчитане на техния напредък.

5. Водено от общностите местно развитие в рамките на т. 1, т. 2 и т. 3

През отчетния период не са обявявани процедури за подбор на проекти и успешно е приключено изпълнението на проектите в рамките на подхода.

През отчетния период няма договори в процес на изпълнение, изплатени са безвъзмездни финансови средства в размер на 1 898 530,05 лв..

През отчетния период са постъпили 11 финални отчета за плащане, извършени са 61 посещения на място.

6. Подкрепа за осъществяване на дейности и предоставяне на услуги в пряка полза за развитието на бизнеса и възможностите за експортна ориентация на МСП

Подкрепа за създаване на условия за устойчиво развитие и успешно интегриране на българските предприятия на европейските и международните пазари чрез подкрепа дейността на ИАНМСП

➤ Подкрепа за позициониране на България като позната и предпочитана дестинация за инвестиции.

➤ Предоставяне на институционална подкрепа на МТ за дейности, свързани с повишаване на капацитета на МСП в областта на туризма;

Процедура BG16RFOP002-2.010 „Предоставяне на институционална подкрепа на Министерство на туризма за дейности, свързани с повишаване капацитета на МСП в областта на туризма“.

На 23.05.2018 г. е сключен договор със стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер на 5 052 041.08 лв. На 11.12.2020 г. бюджетът е увеличен с 1 000 000,00 лв. и възлиза на 6 052 041,08 лв.

На 25.06.2019 г. е сключен втори договор със стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер на 4 601 318,42 лв.

- През отчетния период са постъпили 2 отчета и са извършени 10 проверки на място;

- Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 4 137 183,93 лв. През отчетния период са възстановени средства в размер на 1 575 247,97 лв..

Процедура BG16RFOP002-2.064 „Предоставяне на подкрепа на БИМ за постигане на ефективност и устойчивост на националната инфраструктура по качество“.

През отчетния период не са постъпили отчети. По процедурата са извършени 16 проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 2 686 850,88 лв. През отчетния период са извършени 2 междинни плащания на обща стойност 607 322,88 лв.

Процедура BG16RFOP002-2.103 „Развитие на устойчива бизнес среда чрез осигуряване на ефективен надзор в областта на контрола на качеството на течните и твърдите горива“.

През отчетния период е постъпил 1 отчет, като е извършена 1 проверка на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 899 919,65 лв., от тях 312 701,25 лв. през отчетния период.

Процедура BG16RFOP002-2.079 „Подкрепа за МСП, извършващи автобусни превози, за преодоляване на икономическите последствия от COVID-19 чрез прилагане на схема за подпомагане от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)“.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 28 500 000,00 лв., от тях 22 500 000,00 лв. през отчетния период.

Процедура BG16RFOP002-2.080 „Подкрепа за МСП от туристическия сектор за преодоляване на икономическите последствия от COVID-19 чрез прилагане на схема за подпомагане от Министерство на туризма (МТ)“

През отчетния период няма постъпили отчети. По процедурата е извършена 1 проверка на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 8 816 599,03 лв. от тях 6 816 599,03 лв. през отчетния период.

Процедура BG16RFOP002-2.094 „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)“

През отчетния период е постъпил 1 отчет , като са извършени 2 проверки на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 123 420 211,19 лв., от тях 16 897 437,64 лв. през отчетния период.

Процедура BG16RFOP002-6.001 „Финансови инструменти по приоритетна ос 6 "Възстановяване на МСП" на ОП "Иновации и конкурентоспособност"

На 31.12.2023 г. приключи периодът на отпускане на нови кредити, като по данни на ФМФИБ са договорени 850 кредити с 830 предприятия, като гарантираният обем на портфейла е 247,97 млн. лв., които са усвоени напълно, а размерът на издадената гаранция е 99,19 млн. лева. През отчетния период беше извършена проверка на представените годишни доклади за напредъка във връзка с изпълнението на финансовите споразумения между УО на ОПИК и ФМФИБ ЕАД, включващи данни с натрупване до 31.12.2023 г. В резултат от проверките, УО верифицира изплатени допустими разходи по смисъла на чл.42, ал.1, ал.2 и ал.3 от Регламент 1303/2013 г., които подаде в Междинен доклад по сертификация № 10/6/14.06.2024 г. за счетоводна година 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г.

7. Подкрепа за повишаване на енергийната ефективност на предприятията

Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за повишаване ефективното използване на ресурсите в предприятия и/или групи предприятия.

8. Изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия (фаза 2)

Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изграждането на територията на Република България на междусистемна газова връзка България – Сърбия – фаза 2 на проект „Изграждане на междусистемна газова връзка България-Сърбия“.

Процедура BG16RFOP002-4.003 „Техническа помощ за завършване на подготвителните дейности, необходими за старта на строителството на междусистемна газова връзка България – Сърбия“

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 2 882 627,14 лв. През отчетния период са извършени плащания в размер на 325 187,85 лв.

9. Мерки в подкрепа на отговора на миграционните предизвикателства, настъпили вследствие на конфликта в Украйна – Приоритетна ос 7

Процедура BG16RFOP002-7.001 „Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка прилагана от Министерство на туризма”.

Проектът е приключен, като през отчетния период е извършена 1 проверка на място.

Общо изплатените средства по процедурата са в размер на 59 662 480,00 лв., от тях 504 656,00 лв. през отчетния период.

3.2. Мерки, финансирани по оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 (ОПМСП)

През отчетния период УО извърши проверка на представения от Европейски инвестиционен фонд годишен доклад за напредъка, включващ данни с натрупване до 31.12.2023 г. В резултат от проверката, УО одобри разходи в размер на 101 999 967,73 евро, които бяха подадени с Финален доклад по сертификация № 10/1/07.06.2024 г. за счетоводна година 01.07.2023 г. – 30.06.2024 г.

Изготвен е проект на окончателен доклад за приключването на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020, който предстои да бъде разгледан на неprisъствено заседание на КН на ПКИП 2021-2027 в началото на 2025 г.²

3.3. Мерки, финансирани по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 (ПКИП)

В рамките на отчетния период във връзка с изпълнение на одобрената Индикативна годишна работна програма за 2024 два пъти е извършвана актуализация на програмата с оглед оптимален отговор на нуждите на бенефициентите. Допълнително изготвена и одобрена от Комитета за наблюдение на ПКИП е и Индикативната годишна работна програма за 2025 година. Общият размер на средствата на ИГРП за 2024 г., съгласно последното ѝ изменение възлиза на над 277 млн. лв., а общият размер на средствата, включени в ИГРП за 2025 г. е над 418 млн. лв.

В допълнение, през отчетния период са разработени и одобрени/изменени от Комитета за наблюдение (КН) на ПКИП Методология и критерии за подбор на операции по:

---

² Комитетът за наблюдение на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 изпълнява функциите и на Комитет за наблюдение на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 г. и на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 г.

- процедура BG16RFPR001-1.003 Внедряване на иновации в предприятията „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите“ – одобрение на изменение;

- процедура BG16RFPR001-1.004 „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите“ – одобрение на изменение;

- процедура „Въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията“ – одобрение;

- процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ Предоставяне на комплексни услуги на предприятията от Северните райони на България с цел подкрепа на тяхното устойчиво развитие и растеж чрез подпомагане дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)“ – одобрение;

- процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Насърчаване на енергийната ефективност и ВЕИ в предприятията чрез подкрепа дейността на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР)“ – одобрение.

- процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Насърчаване заявяването и защитата на права по индустриална собственост от страна на МСП чрез подпомагане дейността на Патентно ведомство на Република България“ – одобрение.

За периода 01.01.2024 – 31.12.2024 г. по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ са изменени Условието за кандидатстване по две процедури за предоставяне на БФП (BG16RFPR001-1.003 „Внедряване на иновации в предприятията“ и процедура BG16RFPR001-1.004 „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите“)

През отчетния период по ПКИП са обявени следните процедури:

- На 15.01.2024 г. е обявена процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, по Приоритет 1 „Иновации и растеж“, Специфична цел 1.1 „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии“ и по Приоритет 2 „Кръгова икономика“, Специфична цел: 2.6 „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“. Общият размер на безвъзмездното финансиране по процедурата възлиза на 127 000 000 лв. Основната цел на процедурата е предоставяне на фокусирана подкрепа на българските предприятия за повишаване на иновационната им дейност чрез разработване на иновации в тематичните области на ИСИС 2021-2027. Крайният срок за подаване на

проектни предложения изтече на 15.05.2024 г.

- На 17.05.2024 г. е обявена процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR001-1.006 „Утвърждаване на България като конкурентна инвестиционна дестинация чрез подкрепа на дейността на Българска Агенция за инвестиции (БАИ)“ по Приоритет 1 „Иновации и растеж“, Специфична цел 1.3 „Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции“. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е 7 000 000 лв. (3 579 043,17 евро). Основната цел на процедурата е повишаване на дела на чуждестранните инвестиции в България с фокус върху районите, отличаващи се с по-ниска инвестиционна активност чрез дейности, осъществявани от страна на БАИ. Крайният срок за подаване на проектно предложение от страна на БАИ изтече на 22.07.2024 г.

- На 31.05.2024 г. е обявена процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-1.004 „Подкрепа за семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите“ по Приоритет 1 „Иновации и растеж“, Специфична цел 1.3 „Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции“. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е 117 514 155 лв. Основната цел на процедурата е да насърчи инвестициите за подобряване на производствения капацитет и оптимизиране на бизнес процесите в семейните предприятия, предприятията от творческите индустрии и занаятите, и по този начин да допринесе за повишаване на тяхната конкурентоспособност и засилване на пазарното им присъствие. Крайният срок за подаване на проектни предложения изтече на 16.09.2024 г.

- На 14.10.2024 г. е обявена процедура за директно предоставяне на БФП BG16RFPR001-1.009 **„Предоставяне на комплексни услуги на предприятията от Северните райони на България с цел подкрепа на тяхното устойчиво развитие и растеж чрез подпомагане дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)“** по Приоритет 1 „Иновации и растеж“, Специфична цел 1.3 „Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции“. Основната цел на процедурата е повишаване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на микро, малките и средните предприятия в Северните райони на България чрез предоставяне на комплексни услуги в области като достъп до финансиране, бизнес развитие, пазарно присъствие и други. Общият размер на безвъзмездното финансиране по процедурата е 9 779 150 лв. (5 000 000 евро).

В процес на изпълнение е сключеното на 17 февруари 2023 г. споразумение с „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ), с което се дава мандат на Фонда да управлява финансови инструменти по програмата в размер на **1 262 732 093 лв.**

През 2024 г. с оглед подготовката на процедури по ЗОП за избор на финансови посредници ФМФИБ изготви, обсъди и официално съгласува с УО техническите спецификации по следните финансови инструменти по ПКИП: „Фонд Иновации в предприятията“, „Фонд за градско развитие“, изпълняван вкл. със средства за финансови инструменти по ПКИП (ИТИ), и „Портфейлна гаранция с таван на загубите за кръгова икономика“.

Към края на отчетния период в напреднал етап на изпълнение са пет от финансовите инструменти по ПКИП:

✓ „Фонд Иновации в предприятията“ - процедурата за подбор на финансови посредници е обявена от ФМФИБ на 10.09.2024 г.. В рамките на срока за подаване на оферти са подадени 5 заявления за участие, които са в процес на оценка.

✓ „Фонд за градско развитие“, който комбинира средства от ПКИП в размер на 67,26 млн. лева от ПКИП с ресурс по Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027. Процедурата за подбор на финансови посредници е обявена от ФМФИБ на 11.10.2024 г. и е разделена на 3 обособени позиции, както следва: обособена позиция 1 ФГР Юг с размер на финансовия ресурс 229 478 222,37 лв., обособена позиция 2 ФГР Север 1 с размер на финансовия ресурс 144 824 732.90 лв., обособена позиция 3 ФГР Север 2 с размер на финансовия ресурс 139 145 331.61 лв. В рамките на срока за подаване на оферти са получени 3 заявления за участие, които са в процес на оценка.

✓ „Портфейлна гаранция с таван на загубите за кръгова икономика“, включващ прозорец за енергийна ефективност с бюджет в размер на 158,68 млн. лв. с възможност за комбиниране с 89,81 млн. лв. БФП в една операция, и прозорец за кръгова икономика – с бюджет в размер на 180,93 млн. лв. с възможност за комбиниране с 108,92 млн. лв. БФП в една операция. След съгласуване на техническата спецификация от УО през декември 2024 г., в кратки срокове предстои обявяване на процедурата за подбор на посредници.

✓ Гаранционен финансов инструмент за дигитализация в предприятията. УО и ФМФИБ са в процес на уточняване на техническите характеристики на инструмента. Предстои обявяване на процедурата за подбор на посредници в началото на 2025 г.

✓ Фонд „Предприемачество“ – обявената в края на 2023 г. процедура за избор на изпълнители с 3 обособени позиции е в етап на оценка на окончателните оферти и

предстои обявяване на избраните посредници в началото на 2025 г. Предоставеният публичен ресурс по инструмента е в общ размер от 100 млн. евро, като се очаква посредством привлеченото допълнително съфинансиране от частни инвеститори общата сума да достигне близо 126 млн. евро.

В процес на изпълнение по ПКПП са следните процедури:

- Процедура **BG16RFPR001-1.002** „Реализация на мерки за интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП)“ по Приоритет 1. Иновации и растеж, Специфична цел 1.3. „Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции“. Основната цел на процедурата е насърчаване на интернационализацията и привличане на чуждестранни инвестиции чрез подкрепа за участието на български МСП в промоционални дейности в страната и в чужбина, вкл. свързване на български предприятия с чуждестранни партньори за подобряване на експортния им потенциал и подобряване на бизнес-средата. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ е 9 993 101,37 лв., (5 109 392 евро). По процедурата е подадено проектно предложение в срок, което е преминало оценка и на 11.08.2023 г. е сключен административен договор за предоставяне на БФП с конкретния бенефициент. Крайната дата за приключване на изпълнението му е 11.08.2025 г. През отчетния период са извършени плащания на обща стойност 4 675 809,57 лв.

- Процедура **BG16RFPR001-1.003** „Внедряване на иновации в предприятията“ по Приоритет 1 „Иновации и растеж“, Специфична цел 1.1 „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии“ и по Приоритет 2 „Кръгова икономика“, Специфична цел: 2.6 „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“, обявена на 02.11.2023 г. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е 293 374 500 лв. (150 000 000 евро). Основната ѝ цел е предоставяне на фокусирана подкрепа на българските предприятия за внедряване на продуктови иновации или иновации в бизнес процесите в тематичните области на ИСИС 2021-2027. В рамките на крайния срок за подаване на проектни предложения, 15.02.2024 г., са получени 669 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 257 551 540,80 лева.

• сключени общо 558 договора за безвъзмездна финансова помощ, с размер на безвъзмездна финансова 225 440 678,27 лв.;

- няма прекратени договори за безвъзмездна финансова помощ;
- 558 договора са в процес на изпълнение;
- няма приключили договори за безвъзмездна финансова помощ (с извършени окончателни плащания);
- през отчетния период няма извършени плащания;
- през отчетния период няма постъпили междинни/финални отчети за плащане;
- през отчетния период не са извършени проверки на място.

- Процедура **BG16RFPR001-3.001 „Осигуряване на техническа помощ за успешното изпълнение на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г.“** Основната цел на процедурата е да се повиши ефективността на Управляващия орган (УО) на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г., да се подобри капацитетът на бенефициентите на програмата и да се осигури информираност за мерките по нея. Бюджетът на процедурата възлиза на 89 344 452 лв.

В изпълнение на изискванията на чл.18 (1) от Регламент (ЕС) 2021/1060, съгласно който държавата членка прави междинен преглед на всяка програма, чиито резултати представя до 31 март 2025 г., през отчетния период стартира извършването на Междинен преглед на изпълнението на ПКИП 2021-2027 г. В процес на сформирание е вътрешноеведомствена работна група от представители на ГД ЕФК, като от страна на МИР, в състава на работната група, освен експерти от УО, са включени и експерти от дирекция „Политики и анализи“ в МИР, ФМФИБ и дирекция “Икономическа политика” в Министерство на икономиката и индустрията (МИИ). Проект на доклад от извършения преглед, заедно с проект на предложение за изменение на Програмата ще бъде изпратен на ЕК за неформално съгласуване в началото на м. януари 2025 г.

Изпълнение на териториални подходи по ПКИП 2021-2027

- Водено от общностите местно развитие (ВОМР) - Проведени са срещи и консултации с представители на заинтересованите страни. Постигнато е споразумение за преминаване към еднофондово прилагане на подхода с финансиращ фонд - УО на СПРЗСР и с допълващо финансиране по линия на останалите четири програми (ПКИП, ПРЧР, ПО и ПОС). На 18.12.2024 е прието Постановление на Министерския съвет за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2021 – 2027 г., с което е регламентиран новият подход на изпълнение. В съответствие с така предприетите действия, в ИГРП на ПКИП за 2025 г. е включена процедура „Внедряване на иновации в МСП на територията на местни

инициативни групи (МИГ)“ с общ бюджет в размер на 55 967 762 лв. (28 615 862,32 евро). Предвидено е процедурата да осигури допълващо финансиране по линия на ПКИП за изпълнението на стратегии съгласно подхода WOMP. Основната цел на мярката е да предостави подкрепа на предприятията на територията на МИГ за внедряването на иновации в тематичните области на ИСИС 2021-2027 г. Процедурата е предвидено да бъде обявена през м. октомври 2025 г.

- Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) – През отчетния период приключи оценката по постъпилите концепции за ИТИ по първата процедура за подбор. Успешно преминали процедурата са общо 118 концепции с БФП в общ размер на 2 040 603 568,80 евро (3 991 073 677,97 лв.), като с финансиране по ПКИП са 2 концепции, от които осигурено финансиране е предвидено само по една от тях. УО извърши преглед на резултатите от приключилия прием и идентифицира основните причини за ниската активност от страна на кандидатите по ПКИП. Във връзка с планирания втори прием на концепции за ИТИ, УО изготви предложения за оптимизиране и опростяване изпълнението на подхода в частта ПКИП, вкл. разширяване на обхвата на целевата група и предвиждане на възможност за подкрепа и на предприятия извън територията на индустриални паркове.

3.4. Мерки, финансирани по Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост

1. Фонд 1 Растеж и иновации

Гаранционен инструмент за растеж, Дялови инструменти за растеж (Growth & Impact Pillar) и за иновации (Innovation Pillar). Изпълнението на инструментите е възложено на Европейския инвестиционен фонд посредством Споразумение за принос и Споразумение за финансиране. Към края на отчетния период продължават да са в ход процедури за кандидатстване и избор на финансови посредници, с които да бъдат сключени гаранционни/оперативни споразумения.

На заседание през март 2024 г. Инвестиционният комитет одобри първата номинирана от ЕИФ операция по инструмента Капиталов фонд на фондове за възстановяване (за Прозорец Иновации) – Brightcap II Fund Cooperatief U.A. Предложеният бюджет от КФВ към избрания фонд е до 20 милиона евро от целеви размер на фонда от 60 милиона евро. Фондът има инвестиционен фокус върху начални софтуерни технологични компании, основно разположени в България с вторичен фокус в Румъния, както и в по-широкия регион на Югоизточна Европа.

През май 2024 г., чрез писмена процедура, Инвестиционният комитет одобри

втората номинирана от ЕИФ операция по инструмента Капиталов фонд на фондове за възстановяване (за Прозорец Растеж) – AMC V SCA RAIF (Люксембург). Предложеният бюджет от КФВ към избрания фонд е до 15 милиона евро. Фондът ще осигури структуриран капитал за растеж.

През м. октомври 2024 г. Инвестиционният комитет одобри втората операция по Прозорец Растеж - Evolving Europe Principal Investments Fund II/Integral Capital GP II, в максимален размер от 15 млн. евро.

По „Гаранционен инструмент за растеж“ в края на 2023 г. ЕИФ е подписал гаранционни споразумения с четири банки: Пощенска банка (Юробанк България), ПроКредит Банк България, УниКредит Булбанк и Обединена българска банка. Общият обем на подписаните операции е 67,4 милиона евро. Предоставянето на заеми по инструмента е в ход.

Схема за отпускане на безвъзмездни средства за технологична модернизация

Схема за безвъзмездни средства за решения в областта на информационните и комуникационните технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 1: 730 661 750 лв.

2. Фонд 2 Зелен преход и кръгова икономика

Схема за безвъзмездна помощ за инвестиции във възобновяеми енергийни източници за собствено потребление с местни съоръжения за съхранение

Гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия (Climate Action Portfolio Guarantee). Изпълнението на инструмента е възложено на Европейския инвестиционен фонд посредством Споразумение за принос. В края на 2023 г. ЕИФ е подписал гаранционни споразумения с четири банки: Пощенска банка (Юробанк България), ПроКредит Банк България, УниКредит Булбанк и Обединена българска банка. Общият обем на подписаните операции е 86,6 милиона евро. Предоставянето на заеми по инструмента е в ход.

Схема за безвъзмездни средства за подпомагане на предприятията в прехода към кръгова икономика

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 2: 526 687 250 лв.

3. Фонд 3 Неутралност по отношение на климата и цифрова трансформация.

Дялови инструменти за инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация. Изпълнението на инструмента е възложено на Европейския

инвестиционен фонд посредством Споразумение за финансиране. Към края на отчетния период е в ход процедура за кандидатстване и избор на финансови посредници, с които да бъдат сключени оперативни споразумения. През м. октомври 2024 г. Инвестиционният комитет одобри първата операция по Прозорец Инфраструктура - Finance in Motion Renewables Growth Fund/ Finance in Motion GmbH, в максимален размер от 12,5 млн. евро.

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 3: 58 674 900 лв.

В резултат на одобрението на НПВУ и във връзка с изпълнение на заложените етапи и цели по ПИТ през посочения период са извършени следните действия:

1) Актуализирани са Вътрешните правила на ГД ЕФК в качеството й на Структура за наблюдение и докладване;

2) В изпълнение на процедура за подбор **BG-RRP-3.004 „Технологична модернизация“** са подадени над 2500 проектни предложения. На 30.12.2022 г. са публикувани списъците с одобрените за финансиране и резервните предложения.

Със заповед № РД-14-264/28.09.2022 г. на Ръководителя на СНД е определен състав на оценителна комисия, която да извърши разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения, постъпили по процедурата. До крайния срок за подаване на предложенията за изпълнение на инвестиции по процедурата са постъпили над 2 539 броя проекти, като в оценка са включени 2 423 броя предложения за изпълнение на инвестиции на обща стойност над 631 млн. лева. От оценените общо 2 423 броя предложения за изпълнение на инвестиции 953 броя са одобрени за финансиране, с обща стойност на одобрените за предоставяне средства от Механизма в размер на 255 221 758,79 лева.

Предвид големия брой предложения, включени в резервни списъци по процедурата, които отговарят на всички критерии за качество, но за които не достига финансиране, в рамките на отчетния период са предприети действия за увеличаване на бюджета на мярката, с допълнителни 32 500 000 лева, които първоначално са планирани за техническа помощ на СНД при изпълнение на инвестицията. Средства в размер на 8 359 563,57 лева, които са освободени в резултат на неусвоени остатъци в рамките на резервните списъци, за които договарянето е приключило, както и от прекратени договори, също допълнително бяха насочени към финансиране на резервни предложения по процедурата.

В резултат на това по процедурата са сключени нови 123 административни

договора, с обща стойност на предоставеното по тях финансиране от Механизма в размер на 36 596 530,59 лева.

- сключени 1073 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 286 459 922.64 лв.;
- прекратени 92 договора за финансиране;
- в изпълнение 100 договора за финансиране;
- приключили 881 договора за финансиране, като през отчетния период са приключили 744 договора (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 240 605 173,90 лв. безвъзмездна финансова помощ, от които 200 908 051,60 лв. през отчетния период.
- през отчетния период са постъпили 747 междинни и финални отчета за плащане;
- по процедурата са извършени 782 посещения на място.

3) Процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия”:

Със заповед № РД-02-16-645/29.12.2022 г. на Ръководителя на СНД е определен състав на оценителна комисия, която да извърши разглеждане, оценка и класиране на проектните предложения, подадени по процедура BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“, финансирана със средства от Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост.

До крайния срок за подаване на предложенията по процедурата са постъпили над 7 699 броя проекта, с обща стойност на заявеното финансиране в размер на над 146 млн. лева. В оценка са включени 7 478 броя предложения за изпълнение на инвестиции. Общо 1 599 броя предложения са одобрени за финансиране с обща стойност на одобрените за предоставяне средства от Механизма в размер на 30 590 682 лв.

В рамките на отчетния период по процедурата са сключени нови 26 административни договора с обща стойност на безвъзмездното финансиране от Механизма по тях в размер на 496 072,00 лева.

- сключени 1 594 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 30 355 494,00 лв.
- прекратени 221 договора за финансиране;
- в изпълнение 77 договора за финансиране;

- приключили 1 296 договора за финансиране, като през отчетния период са приключили 1 216 договора (с извършени окончателни плащания);

- изплатени по процедурата общо 23 579 404,27 лв. безвъзмездна финансова помощ, от които 22 186 435,66 лв. през отчетния период.

- През отчетния период са постъпили 1 212 междинни и финални отчета за плащане;

- извършени са 367 посещения на място.

4) Процедура за подбор на проекти **BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията”** е официално обявена за кандидатстване на 14.02.2023, с краен срок за подаване на проектни предложения 15.05.2023 г.

Общият бюджет по процедурата е 200 000 000 лв. Целта на процедурата е предоставяне на безвъзмездни средства за изграждане на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за собствено потребление, комбинирани с локални съоръжения за съхранение на енергия, с което да се насърчи прехода на частния сектор към екосъобразна дейност.

- Подадени са общо 562 броя предложения за изпълнение на инвестиции със заявена БФП в общ размер на 158 279 586,76 лева, като в оценка са включени 527 броя предложения за изпълнение на инвестиции с обща стойност на заявената по тях безвъзмездна помощ в размер на 148,5 млн. лева. Броят на предложенията за изпълнение на инвестиции, които са предложени да бъдат финансирани е 421 броя. Общата препоръчана от комисията сума на финансовите средства от Механизма на одобрените за финансиране предложения за изпълнение на инвестиции е в размер на 118 552 824,00 лв. В рамките на отчетния период по процедурата са сключени нови 2 бр. договора със стойност на предоставените по тях средства от Механизма в размер на 1 276 747,40 лева.

- сключени 384 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 97 032 596,41 лв.;

- прекратени 35 договора за финансиране;

- в изпълнение 262 договора за финансиране;

- приключили през отчетния период 83 договора за финансиране (с извършени окончателни плащания);

- изплатени по процедурата общо 16 550 909,08 лв. безвъзмездна финансова помощ, от които 16 180 539,08 лв. през отчетния период.

- през отчетния период са постъпили 100 междинни и финални отчета за плащане;

- по процедурата са извършени 104 посещения на място.

5) В изпълнение на Споразумението за финансов принос между Европейския съюз и Република България, представлявана от МФ, за изпълнението на раздел „държава членка“ по програма InvestEU, съгласно което гаранционните инструменти за растеж и за енергийна ефективност и възобновяема енергия в рамките на ПВУ, Програма за икономическа трансформация, се прилагат от ЕИФ:

- в края на м. юни 2024 г. е получен Годишен доклад на ЕК за 2023 г. за изпълнението на раздел „държава членка“ по програма InvestEU, съдържащ данни за напредъка и изпълнението на индикаторите. Съгласно доклада, към края на 2023 г. са налице одобрени операции в размер на 100% от общото предвидено финансиране.

- през м. юни 2024 г. е одобрено искане за плащане на втора вноска във връзка с дебитна нота, получена от Европейската комисия по Споразумението за финансов принос между Република България и Европейския съюз по програмата InvestEU

- въз основа на представеното в Годишния доклад на ЕК и в съответствие с механизма за верификация, посочен в оперативните договорености по ПВУ, от СНД са изготвени придружителни писма за отчитане на постигнатите етапи/крайни цели.

6) В изпълнение на процедура **BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията”**

Подготвен пакет документи, извършена процедура по съгласуване с ЕК и МФ за съответствие с държавните помощи, проведено обществено обсъждане и официално отворена за кандидатстване на 27.07.2023 г. с краен срок за кандидатстване 03.10.2023 г. Общият бюджет на процедурата е 180 000 000 лв. Целта на процедурата е да допринесе за ускоряване на прехода към кръгова икономика чрез предоставянето на безвъзмездни средства на предприятията от производствения сектор, за въвеждане на кръгови модели за използване на ресурсите и внедряване на неутрални по отношение на климата методи и технологии за производство и потребление на продуктите от дейността им.

В рамките на крайния срок са получени общо 885 бр. предложения за изпълнение на инвестиции, като 859 от тях са станали обект на оценка по процедурата.

- Сключени са 382 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 168 049 895,44 лв.

- прекратени 6 договора за финансиране;
- в изпълнение 262 договора за финансиране;
- приключили през отчетния период 25 договора за финансиране (с извършени окончателни плащания);

- изплатени по процедурата общо 14 109 934,18 лв. безвъзмездна финансова помощ, всички през отчетния период;

- през отчетния период са постъпили 36 междинни и финални отчета за плащане;
- по процедурата са извършени 28 посещения на място.

В резултат на одобрението на НПВУ и във връзка с изпълнение на заложените етапи и цели по Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“):

1) В изпълнение на процедура BG-RRP-3.007 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)

- сключени са 11 договора за финансиране, с размер на безвъзмездното финансиране 205 374 220.04 лв.
- няма прекратени договори за финансиране;
- в изпълнение 11 договора за финансиране;
- през отчетния период няма приключили договори за финансиране (с извършени окончателни плащания);
- изплатени по процедурата общо 3 865 749.00 лв. безвъзмездна финансова помощ, всички през отчетния период.
- през отчетния период няма постъпили междинни и финални отчети за плащане;
- по процедурата са извършени 11 посещения на място.

Събития, организирани от БАИ:

➤ Форум „Привличане на инвестиции и финансиране – възможности за общините“ цел да се предостави информация на общините относно привличането на инвеститори и възможностите за финансиране, за да се осигури траен растеж на регионите.

➤ Церемония „ИНВЕСТИТОР НА ГОДИНАТА“ 2023

Целта е да стимулират както новаторските „зелени“ инициативи, така и успешните бизнес предприятия, които активно спомагат за развитието на икономиката. Тази година бяха отличени компании в категориите „Инвеститор на годината 2023“, „Иновативен продукт“, „Успешен стартъп“, „Устойчив бизнес“, „Община в България с най-много инвестиции за 2023 г.“, „Инвестиция с нисък въглероден отпечатък“, „Инвестиция с висок принос за развитие в региона“, „Инвестиция на зелено“, „Инвестиция в човешки капитал“, „Инвестиция в иновативен бизнес“, „Инвестиция в разширяване на бизнеса“.

➤ Сключено споразумение за сътрудничество между БАИ и Виенският икономически форум.

Организационни структури, участващи в програмата

ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност”; Дирекция "Насърчителни мерки и проекти" и Българска агенция за инвестиции, Дирекция „Инструменти за икономически растеж“

Отговорност за изпълнението на програмата

Главният директор на ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност”, директорът на дирекция "Насърчителни мерки и проекти", изпълнителният директор на Българска агенция за инвестиции, директорът на дирекция „Инструменти за икономически растеж“.

Приложение № 7 Отчет на разходите по програмата с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	Бюджетна програма	Закон	Уточнен план	Отчет
	7400.01.02 – „Насърчаване на инвестициите” (в лв.)	2024 г.	2024 г.	Към 31.12.2024 г.
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	6 900 800	8 464 202	19 234 795
	Персонал	6 288 500	6 087 502	15 784 045
	Издържка	612 300	2 376 700	3 450 750
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	6 900 800	8 464 202	7 859 603
	Персонал	6 288 500	6 087 502	5 508 805
	Издържка	612 300	2 376 700	2 350 798
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	11 375 192
	Персонал			10 275 240
	Издържка			1 099 952
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
	ОП "Иновации и конкурентоспособност"			-423
	REACT-EU			
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027			11 091 617
	Механизъм за възстановяване и устойчивост			
	Инвестиция С3.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ			283 998

	ОП Иновации и конкурентоспособност Дог. № BG16RFOP002-2.006-0002/17.01.2017г. „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация			
	ПНИДИТ			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	22 299 700	26 823 339	26 432 171
	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	22 299 700	26 432 173	26 432 171
	"Вноска за ВИФ"		391 166	
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	655 626 000	655 626 000	336 346 180
	ОП "Иновации и конкурентоспособност"	2 700 000	2 700 000	42 065 967
	РЕАКТ-EU			3 016 243
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027	192 699 000	192 699 000	4 675 810
	Механизъм за възстановяване и устойчивост Инвестиция С3.12 „Програма за икономическа трансформация"	390 227 000	390 227 000	282 722 411
	Инвестиция С3.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)" по НПВУ	70 000 000	70 000 000	3 865 749
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	677 925 700	682 449 339	362 778 351
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	29 200 500	35 287 541	34 291 774
	Общо разходи (I.+II.+III.):	684 826 500	690 913 541	382 013 146
	Численост на щатния персонал	341	341	274
	Численост на извънщатния персонал	34	34	2

7400.02.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “Администрация”

Изпълнението на дейностите по бюджетната програма подпомага министъра на иновациите и растежа и специализираната администрация в изпълнение на целите и задачите на Министерството на иновациите и растежа, осигурява функционирането на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в министерството.

В бюджетната програма министерството планира дейностите и разходите за тях по предоставяне на услуги, насочени вътре към организацията и имащи важно значение за изпълнението на основните бюджетни програми и предоставянето на продуктите/услугите по тях към външни за министерството бенефициенти.

Дейностите по бюджетната програма са насочени към създаване на условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния

бюджет на Министерството на иновациите и растежа. Услугите, които се предоставят по бюджетната програма имат за цел подпомагане ефективното осъществяване на дейностите на служителите на министерството при предоставянето на продукти/услуги в необходимото количество, качество и срок.

Цели на програмата:

1. Ефективна организация на работа на администрацията в Министерството на иновациите и растежа;
2. Ефективна организация на работа в областта на административното, правното обслужване и човешките ресурси;
3. Наблюдение, оценка и подпомагане функционирането на системите за финансово управление и контрол в Министерството на иновациите и растежа;
4. Осигуряване на независимост и обективност на дейността по вътрешен одит;
5. Повишаване професионалната квалификация на администрацията;
6. Ефективна организация на финансово-счетоводната дейност и бюджетирането;

Организационни структури, участващи в програмата

Дейностите по програма „Администрация” се осъществяват от следните дирекции:

- Дирекция "Финанси и управление на собствеността"
- Дирекция "Правна, човешки ресурси и обществени поръчки"
- Дирекция "Връзки с обществеността и протокол"
- Дирекция "Административно и информационно обслужване"
- Звена пряко подчинени на министър
  - Дирекция "Вътрешен одит"
  - Инспекторат
  - Служител по сигурността на информацията

Отговорност за изпълнението на програмата

- Главният секретар на Министерството на иновациите и растежа.
- Директорите на дирекции на общата администрация и ръководители на звена, пряко подчинени на министъра на иновациите и растежа.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

1. Липса на административен капацитет;
2. Невъзможност за повишаване на квалификацията и осигуряване на обучение на човешките ресурси;
3. Липса на политика по задържане и мотивиране на кадрите;
4. Недостатъчен бюджет;
5. Промяна в нормативната уредба;
6. Форсмажорни обстоятелства.

Приложение № 7 Отчет на разходите по програмата с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	Бюджетна програма	Закон	Уточнен план	Отчет
	7400.02.00– „Администрация” (в лв.)	2024 г.	2024 г.	към 31.12.2024 г.
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	3 735 600	4 548 614	4 534 861
	Персонал	3 161 800	3 760 814	3 750 080
	Издръжка	573 800	787 800	784 781
	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	3 735 600	4 548 614	4 534 861
	Персонал	3 161 800	3 760 814	3 750 080
	Издръжка	573 800	787 800	784 781
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0,00	0,00	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	3 735 600	4 548 614	4 534 861
	Общо разходи (I.+II.+III.):	3 735 600	4 548 614	4 534 861
	Численост на щатния персонал	66	66	52
	Численост на извънщатния персонал			5

Справка за общите разходи по бюджетни програми на Министерството на иновациите и растежа

№	Бюджетна програма (в лв.)	Закон	Уточнен план	Отчет
		2024 г.	2024 г.	към 31.12.2024 г.
	1	2	3	4
I.	Общо ведомствени разходи:	30 394 000	35 010 580	55 007 319
	Персонал	14 066 300	14 659 035	29 352 270
	Издържка	16 327 700	20 266 884	25 570 535
	Капиталови разходи	0	84 661	84 514
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	30 394 000	35 010 580	33 385 881
	Персонал	14 066 300	14 659 035	13 475 619
	Издържка	16 327 700	20 266 884	19 825 748
	Капиталови разходи	0	84 661	84 514
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			21 621 438
	Персонал			15 876 651
	Издържка			5 744 787
	Капиталови разходи			0
	От тях за: *			
	ПНИДИТ			5 491 742
	ПКИП 8 BG16RFPR001-1.002-0001 „Реализация на мерки за интернационализация на българските МСП чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия“ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027“			4 643 875
	ДМП- Фонд за двустранни отношения по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2014 - 2021 г. Проект № DFPO-1.007, „Прилагане на иновативни комбинирани мерки за подпомагане на иновациите и технологичното развитие и насърчаване на интернационализацията на българските МСП чрез обмен на знания и опит между Норвегия и България“			110 629
	ОП "Иновации и конкурентоспособност"			-423
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027			11 091 617
	Инвестиция СЗ.П „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)“ по НПВУ			283 998
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	27 929 700	32 394 684	25 181 484
	Предоставяне на субсидии на участници в конкурсни сесии на Националния иновационен фонд	27 929 700	32 003 518	25 181 484
	"Вноска за ВИФ"		391 166	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	655 626 000	655 626 000	350 354 793

ДМП- Фонд за двустранни отношения по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2014 - 2021 г. Проект № DFPO-1.007, „Прилагане на иновативни комбинирани мерки за подпомагане на иновациите и технологичното развитие и насърчаване на интернационализацията на българските МСП чрез обмен на знания и опит между Норвегия и България“	0	0	36 380
ПНИДИТ	0	0	5 383 708
ОП "Иновации и конкурентоспособност"	2 700 000	2 700 000	42 065 967
REACT-EU	0	0	3 016 243
Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027	192 699 000	192 699 000	4 675 810
Механизъм за възстановяване и устойчивост	390 227 000	390 227 000	291 310 936
Инвестиция СЗ.П „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ	70 000 000	70 000 000	3 865 749
Общо администрирани разходи (II.+III.):	683 555 700	688 020 684	375 536 277
Общо разходи по бюджета (I.+II.):	58 323 700	67 405 264	58 567 365
Общо разходи (I.+II.+III.):	713 949 700	723 031 264	430 543 596
Численост на щатния персонал	481	481	392
Численост на извънщатния персонал	34	34	11

ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА